

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

Pojetí reálné hodnoty ve finančním účetnictví
The concept of fair value in financial accounting

Bc. Lucie Červená

Plzeň 2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lucie ČERVENÁ**
Osobní číslo: **K14N0044P**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Pojetí reálné hodnoty ve finančním účetnictví**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Zpracujte úvod, definujte cíl a metodiku práce.
2. Charakterizujte různé přístupy k ocenění reálnou hodnotou.
3. Představte vybraný podnikatelský subjekt.
4. Analyzujte využití reálné hodnoty v podmínkách konkrétního zemědělského podniku.
5. Shrňte problematiku oceňování reálnou hodnotou a vypracujte závěr.

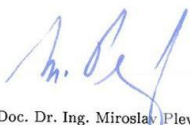
Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah kvalifikační práce: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

- **DVOŘÁKOVÁ, Dana.** *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. Aktualiz. a rozš. vyd. Brno: BizBooks, 2014. Daně a účetnictví (BizBooks). ISBN 978-80-265-0149-7*
- **DVOŘÁKOVÁ, Dana.** *Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 153 s. ISBN 978-80-7357-961-6*
- **HINKE, Jana.** *Účetní systém IAS/IFRS: [charakteristika účetního systému]. 1. vyd. Praha: Kernberg, 2007. 190 s. Management praxe (Kernberg). ISBN 978-80-903962-2-7*
- **STROUHAL, Jiří.** *Oceňování v účetnictví. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. 417 s. ISBN 978-80-7478-366-1*

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jana Hinke, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **23. října 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2016**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 23. října 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Pojetí reálné hodnoty ve finančním účetnictví“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne

podpis autora

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala paní Ing. Janě Hinke, PhD., za velkou trpělivost, jež při sepsání této diplomové práce projevila a veškeré cenné rady a připomínky, jež poskytla.

Díky také patří konzultantce z analyzované společnosti, paní Ing. Danuši Hřibové, za její ochotu, vynaložený čas i nasazení, se kterými mimo veškerých odborných rad k sepsání předložené práce přispěla.

OBSAH

ÚVOD.....	6
1 Cíl práce a metodický způsob řešení	7
2 Problematika oceňování ve finančním účetnictví.....	8
2.1 Oceňování dle právních předpisů ČR	8
2.2 Regulace na celosvětové úrovni.....	10
3 Charakteristika oceňování v rámci IAS/IFRS	13
3.1 Okamžik nabytí aktiv	15
3.2 Průběh držení aktiv	17
3.2.1 Využití historických nákladů při sestavení účetní závěrky	18
3.2.2 Účetní závěrka a přecenění na fair value	18
3.3 Okamžik pozbytí aktiv	20
3.4 Historické ceny versus přecenění na reálnou hodnotu	20
4 Ocenění reálnou hodnotou	21
4.1 Reálná hodnota v českém účetnictví	21
4.2 Pojetí reálné hodnoty dle IAS/IFRS.....	23
4.2.1 Definice fair value a její aspekty	24
4.2.2 Problematika určení fair value	25
4.2.3 Požadavky na zveřejnění	29
4.3 Aplikace fair value v zemědělství	30
5 Představení podnikatelského subjektu	33
5.1 Předmět činnosti a organizace společnosti.....	33
5.2 Základní ekonomická data	35
5.3 Přecenění na reálnou hodnotu dle IAS 41	36
6 Zkoumání výše tržních cen na regulovaných trzích	39
6.1 Charakterizování položek pro ocenění reálnou hodnotou.....	39
6.2 Identifikace hlavního trhu pro vybrané komodity.....	40
6.2.1 Postup určení potenciálních hlavních trhů.....	41
6.2.2 Pšenice ozimá (Winter Wheat)	48
6.2.3 Řepka ozimá (Rapeseed)	51
6.2.4 Hovězí maso (Cattle)	54
6.2.5 Kravské mléko (Class Milk).....	57
7 Analýza využití reálné hodnoty ve vybraném podnikatelském subjektu	60
7.1 Rostlinná výroba	60
7.2 Živočišná výroba.....	61
8 ZÁVĚR.....	65
9 SEZNAM TABULEK	66
10 SEZNAM OBRÁZKŮ	66
11 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	67
12 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	68
13 SEZNAM PŘÍLOH.....	72

ÚVOD

Každý podnikatelský subjekt je povinen vést příslušnou evidenci, která mapuje veškeré jeho aktivity. Primárním důvodem bývá zjištění daňové povinnosti podniku pro potřeby státu nebo požadavek zobrazení aktuálního finančního stavu pro vnitřní či vnější uživatele účetních výkazů. Na danou evidenci jsou kladeny různé požadavky, jež jsou specifické nejen z hlediska jejich uživatelů, ale také právního prostředí státu, v němž se daná společnost nachází.

Mimo tyto odlišné národní systémy existují ovšem systémy nadnárodního účetnictví, které si dávají za úkol dílčí evidence sjednocovat, a tak přispívat k jejich porovnatelnosti. Toto sbližování národních úprav probíhá prostřednictvím účetních principů a pravidel, jimiž se musejí řídit přesně vymezené podnikatelské jednotky.

Jedním ze zásadních problémů bránícím dosažení vyššího stupně porovnatelnosti je odlišné nahlížení na ohodnocení podnikových aktiv a pasiv. Velikost těchto položek je totiž plně závislá na způsobech a principech oceňování. V předložené práci budou popsány Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, jakožto jeden z výše zmíněných nadnárodních systémů. Jeho přístupy k metodám oceňování budou blíže specifikovány a porovnány s českými právními předpisy. Pozornost bude zaměřena především na ocenění aktiv pomocí reálné hodnoty – tzv. fair value a možnosti jejího využití ve finančním účetnictví.

1 Cíl práce a metodický způsob řešení

Předložená diplomová práce si dává za cíl analyzovat využití reálné hodnoty jakožto metody oceňování charakterizované v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví (dále také „IFRS“). Pozornost bude věnována zejména problematice určení reálné hodnoty pro potřeby přecenění biologických aktiv a ocenění zemědělské produkce. Stěžejním krokem pro stanovení reálné hodnoty je nalezení hlavního (případně nejvýznamnějšího) trhu pro tato aktiva. Vzhledem k tomu, že standardy nechávají podnikatelským subjektům jistou volnost v identifikaci tohoto trhu, budou v předložené práci dále pro vybraná aktiva porovnávány různé výše tržních cen. Tyto odlišné ceny vedou k rozdílnému stanovení výše reálné hodnoty, která se přímo odráží ve finanční situaci a výkonnosti podniku.

Výše uvedený výzkum společně s analýzou bude proveden v podmínkách zemědělského podniku ZEAS Puclice, který poskytl konkrétní data potřebná pro sepsání praktické části této práce. Teoretická část je sestavena na základě syntézy poznatků získaných z českých právních předpisů, standardů IAS/IFRS a odborné literatury.

Po představení podnikatelského subjektu a jeho hlavních charakteristik, dojde ke zkoumání rozdílných možností určení reálné hodnoty pro vybrané zástupce biologických aktiv a zemědělské produkce. Následovat bude komparace těchto možností, společně s porovnáním zjištěných tržních cen a identifikací hlavního trhu pro dané položky. Dále budou analyzovány odchylky vzniklé užitím těchto nalezených možností a jejich dopad na finanční situaci a výkonnost zvoleného podnikatelského subjektu. V závěru práce budou shrnuty zjištěné poznatky.

2 Problematika oceňování ve finančním účetnictví

Je patrné, že již z důvodu vedení účetních záznamů v peněžních jednotkách, je nutné určitým způsobem stanovovat hodnotu veškerého majetku, závazků či pohledávek náležejících podniku. Oceňování je tedy součástí každodenní činnosti podnikatelských subjektů. Způsoby, jakými lze oceňovat aktiva a pasiva, jsou uváděny a blíže specifikovány v právních předpisech jednotlivých zemí. Účetní jednotka má často přímo stanoveno, kterou cenu má pro určitou položku použít, avšak v některých případech může mít jistou míru volnosti ve volbě mezi určenými metodami ocenění.

Konkrétní metody, stejně tak jako účetní postupy nebo styl vykazování, se v daných zemích odlišují z různých důvodů – mohou jimi být historické a kulturní aspekty, postoje obyvatel, nastavení daňového systému nebo třeba preference určitého způsobu financování. [47, s. 48]

Pro možnost nadnárodního porovnávání podniků na základě jejich účetních výstupů budou brány v úvahu tři hlavní harmonizační skupiny standardů - Všeobecně uznávané účetní principy (dále také „US GAAP“), účetní směrnice Evropské unie a Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. [15, s. 3]

Takovýchto celků existuje mnohem více, Kovanicová například rozděluje všechny harmonizační skupiny standardů do dvou proudů:

- harmonizační snahy v rámci určitého společenství zemí – kam se řadí sbližování uvnitř EU, dále třeba i seskupení v Asii (APEC) či jižní Americe (NAFTA);
- úsilí o celosvětovou harmonizaci, které představují US GAAP a IFRS. [34, s. 118]

2.1 Oceňování dle právních předpisů ČR

Vzhledem ke geografickému umístění a členství v Evropské unii spadá Česká republika do harmonizačního celku v rámci EU. Od počátku svého vstupu k datu 1. května 2004 je ČR povinna zapracovávat do národního zákonodárství jednotlivé směrnice EU, které slouží jako nástroje zmíněné harmonizaci. Přibližování účetních pravidel a účetních výkazů členských států probíhá zejména prostřednictvím 8. směrnice (č. 2006/43/ES) a směrnice 2013/34/EU o ročních účetních závěrkách a konsolidovaných účetních závěrkách (nahrazení 4. a 7. směrnice). [58]

Primárním právním předpisem, kterým se podnikatelské jednotky v České republice musejí řídit při zaznamenávání svých aktivit, je zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Ten byl v souladu s uvedenými směrnici naposledy novelizován v roce 2015 a změny, které tato aktualizace přinesla, nabyly platnosti od 1. ledna 2016. Zákon o účetnictví popisuje především: „...*rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu.*“ Jedna z jeho částí je však přímo věnována problematice oceňování. Ve čtvrté části tohoto zákona je pod § 24 uvedena povinnost účetních jednotek oceňovat majetek a závazky podle ustanovení tohoto předpisu, a to ke dvěma okamžikům:

- a) uskutečnění účetního případu;
- b) konec rozvahového dne nebo jiný okamžik, ke kterému se účetní závěrka sestavuje.

Pro moment uskutečnění účetního případu je v § 25 odst. 1 jasně stavené, že:

- **pořizovací cenou** se oceňují hmotný majetek, nehmotný majetek a zásoby, které nebyly vytvořeny vlastní činností, dále podíly, cenné papíry či deriváty a pohledávky při nabytí za úplatu nebo vkladem;
- **vlastními náklady** se oceňují hmotný majetek, nehmotný majetek a zásoby vytvořené vlastní činností podniku nebo také příchovky zvířat;
- **jmenovitou hodnotou** peněžní prostředky, ceniny, pohledávky při vzniku a závazky;
- **reprodukční pořizovací cenou** majetek v případě bezúplatného nabytí (kromě peněžních prostředků a cenin), majetek vytvořený vlastní činností, u něhož nelze stanovit vlastní náklady a ostatní majetek výše neuvedený.

Pod pojmem pořizovací cena zákon rozumí cenu, za kterou byl majetek pořízen s připočtením nákladů souvisejících s jeho pořízením (např. clo, doprava). Pořizovací náklady jsou vymezeny pro různé druhy aktiv v Prováděcí vyhlášce č. 500/2002 Sb. Vlastní náklady představují přímé náklady potřebné na výrobu majetku pořízeného vlastní činností společně s nepřímými náklady, které se k této výrobě vztahují. Cena, za níž byl majetek pořízen v období, kdy se o něm účtuje, je definována jako reprodukční pořizovací cena.

Zákon o účetnictví dále v § 27 určuje, který majetek se ke konci rozvahového dne může oceňovat **reálnou hodnotou**. Pojmem reálná hodnota jsou v ČR označovány: tržní hodnota, odhad této tržní hodnoty, kvalifikovaný odhad nebo ocenění dle zvláštních

právních předpisů. Problematice reálné hodnoty v účetnictví vedeném dle českých právních předpisů se bude věnovat samostatná podkapitola v následujícím textu. Paragraf 27 obsahuje také pokyny pro situaci, kdy nelze reálnou hodnotu objektivně stanovit, v tomto případě je třeba se řídit způsoby ocenění výše uvedenými.

Účetní jednotka má tedy možnost ke dni zpracování účetní závěrky oceňovat majetek buď reálnou hodnotou ve vymezených případech, nebo tzv. historickou cenou, která představuje původní pořizovací cenu (případně sníženou v souladu s dodržováním účetní zásady opatrnosti vyjádřenou pomocí rezerv, opravných položek a odpisů). [37, s. 54]

Dle českých právních předpisů je tedy určeno pět základních metod oceňování aktiv a závazků vedených v účetních záznamech podniku. Kromě nich se lze v § 27 ZÚ setkat i s pojmem ocenění ekvivalencí. Toto ocenění může účetní jednotka aplikovat na podíl představující účast v ovládané osobě nebo v osobě pod podstatným vlivem.

Pro ocenění úbytku zásob se dále běžně využívají oceňovací techniky jako skutečné ocenění, vážený aritmetický průměr nebo metoda FIFO. Specificky jsou ještě oceňovány kulturní památky, předměty kulturní hodnoty, sbírky muzejní povahy a církevní stavby, jejichž pořizovací cena není známa, a to ve výši 1 Kč.

Dalšími předpisy, v nichž je vymezena problematika oceňování v ČR, jsou především Prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví č. 500/2002 Sb. a České účetní standardy, které blíže popisují a přibližují využití jednotlivých metod.

2.2 Regulace na celosvětové úrovni

Jak již bylo uvedeno, do regulace účetnictví na celosvětové úrovni se řadí standardy US GAAP a IFRS. Všeobecně uznávané účetní principy jsou staršími pravidly, formovanými již od krachu na Newyorské burze v roce 1929. Většina subjektů pohybujících se na trhu vnímala jako jeden z důvodů prohloubení krize špatně vedené účetní záznamy a výkazy. Proto byly zpracovány a později také schváleny zákon o cenných papírech a zákon o burzách z roku 1933, respektive roku 1934. Později zmíněným zákonem byla současně zřízena Komise pro cenné papíry a burzy (SEC) jakožto vrchní orgán dozoru nad obchody na amerických burzách. Až roku 1973 byla na základě požadavku na existenci samostatné a nezávislé konstituce, která by izolovala osobní zájmy účetních a jejich klientů, ustanovena Zakládající organizace finančního

účetnictví (FAF). Prostřednictvím této organizace poté vznikla Rada pro účetní standardy (FASB) se svým poradním orgánem (FASAC), které již mají na starost samotnou tvorbu účetních standardů. SEC si však zachoval svou pravomoc a stále posuzuje kvalitu všech vydávaných norem. [20; 32, s. 50]FAF??jílek?+svobod?

Standardy US GAAP se nemusejí povinně řídit všechny americké společnosti. Komise pro cenné papíry a burzy nařizuje zpracovávat účetnictví pomocí US GAAP pouze těm společnostem, které mají své akcie veřejně obchodovatelné na burze. Pro registraci na burzu tak musí podnik sestavit každý finanční výkaz na základě principů zahrnutých v US GAAP nebo jej převést do odpovídajícího tvaru. V minulosti musely převádět určitá data i zahraniční společnosti řídicí se IFRS, které měly zájem obchodovat na americké burze, ale od roku 2007 přijímají tyto burzy na základě nařízení SEC¹ [46] také výkazy vytvořené pomocí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. [20]

V návaznosti na existující US GAAP začaly být vytvářeny standardy IFRS, jejichž posláním je vytvořit jednotnou sadu srozumitelných, vysoce kvalitních a celosvětově přijímaných pravidel pro účetní výkaznictví [45, s. 66]. Jako první vznikl v roce 1973, pomocí dohody profesionálních účetních institucí devíti světově významných států (mimo jiné USA, Austrálie, Velké Británie, Německo, Francie), Výbor pro mezinárodní účetní standardy (IASB). Jeho spolupracujícími orgány byly Poradní výbor, který působil jako dohled nad tvorbou standardů a Stálý interpretační výbor (SIC), který zapojoval do procesu vytváření standardů širokou veřejnost. Významným milníkem v historii IFRS bylo přejmenování Výboru na Radu pro mezinárodní účetní standardy (IASB) a Stálého interpretačního výboru na IFRS interpretační výbor (IFRIC). Současně byla vytvořena Nadace IASB (v roce 2010 přejmenována na Nadaci IFRS), která je neziskovou organizací a představuje nadřízený orgán Radě, Interpretačnímu i Poradnímu výboru. Zatím posledním krokem v restrukturalizaci organizace IFRS bylo v roce 2009 přijetí Monitorovací rady, jež schvaluje správce Nadace, dohlíží na její aktivity a má představovat spojovací článek mezi nadací a veřejnými institucemi. [32, s. 17-21]

---

¹ Nařízení bylo vydáno na základě uzavření dohody mezi SEC a EU. Uznávání standardů funguje i opačně a prostřednictvím nařízení Komise (ES) č. 1569/2007 umožňuje zahraničním společnostem vykazujícím dle US GAAP obchodovat na evropských burzách.

Značné rozšíření používání standardů IFRS je z velké části zásluhou harmonizační strategie Evropské unie vyhlášené v roce 2000. EU totiž v této době hledala vhodný nástroj regulace účetnictví evropských zemí a zvolením IFRS ušetřila mnoho času s vytvářením samostatného systému nadnárodních standardů a jeho postupným zaváděním do legislativy členských států. Jednou z možných variant byla i volba US GAAP, které v některých ohledech představují propracovanější sadu pravidel. Ty však byly vyhodnoceny jako méně vhodné vzhledem k jejich vývoji úzce spjatému s prostředím a zvyklostmi USA. [15, s. 4]

Harmonizační strategie zahrnovala přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES č. 1606/2002) o uplatňování mezinárodních účetních standardů z 19. července 2002. Na základě tohoto nařízení musejí všechny kotované společnosti EU pro každé účetní období začínající dnem 1. ledna 2005 a později, sestavovat své konsolidované účetní závěrky v souladu se standardy IFRS. [39]

Ačkoliv vznikaly odděleně, jsou si standardy US GAAP a IFRS v mnoha ohledech velmi podobné. V minulosti bylo dokonce směřováno k jejich konvergenci, která byla ujednána v roce 2002 podepsáním Norwalkské dohody mezi hlavními orgány obou organizací. K tomuto aktu vedla především touha multinacionálních společností po jediné sadě mezinárodních standardů, která by snížila náklady na převod mezi standardy a zvýšila kvalitu poskytovaných informací. Snahy o sblížení byly však kvůli krizi spojené s rokem 2008 zbrzděny a plánované kroky k dosažení cíle jednotných mezinárodních standardů byly odsunuty do neurčita. [42, s. 2]

Je však otázkou, zda by nebylo vhodné zachovat jisté konkurenční prostředí mezi těmito standardy. Proces konvergence totiž posouvá trh s mezinárodními účetními standardy od nynějšího duopolu k úplné monopolizaci. Tvorba standardů v jednotném globálním systému by potom mohla podlehnout negativním vlivům souvisejících s monopolem, jako jsou tlaky nejsilnější zájmové skupiny bez ohledu na potřeby hlavních uživatelů účetních výkazů nebo omezení snahy inovovat stávající principy. Procházka nakonec upozorňuje na skutečnost, že neexistují žádné empirické důkazy, které by dokázaly jednoznačně zhodnotit přínosy jediného systému nadnárodních standardů. Veškeré související analýzy jsou založeny na intuici a odhadech. [45, s. 65-68]

V dalším textu budou podrobněji rozebírány pouze Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, z důvodu orientace práce na fair value definovanou právě dle IFRS.

3 Charakteristika oceňování v rámci IAS/IFRS

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví v sobě zahrnují Koncepční rámec a jednotlivé standardy pod označením IAS – pro ty, které byly vydávány před restrukturalizací v roce 2001 – a po restrukturalizaci s označením IFRS. K tomu jsou navíc Výborem pro interpretace vydávána pravidla usnadňující jednotou aplikaci IFRS, a to ve formě interpretací pojmenovaných IFRIC (vydané před rokem 2001 nazývány SIC). Od roku 2016 je v platnosti 41 standardů IAS/IFRS a 18 interpretací, jejichž seznam je uveden v přílohách této práce. Tento seznam se však rok od roku mění, v jedné jsou nové standardy, dochází ke změnám a vylepšením stávajících a tak jsou i pro uživatele každoročně vydávány aktualizované verze IFRS. [30]

Než se podnikatelský subjekt dle potřeby zaměří na konkrétní standardy, měl by si pozorně prostudovat Koncepční rámec, který představuje jistý úvod do užívání IFRS, a jehož osvojení umožňuje lepší porozumění těmto standardům. Dalo by se říci, že Koncepční rámec udává ideový koncept standardů, mimo jiné popisuje např. informační potřeby uživatelů účetní závěrky, cíl či kvalitativní charakteristiky této závěrky, definuje její základní prvky, stanovuje účetní zásady a pro tuto práci stěžejní varianty oceňování. Je-li však některá z částí rámce uvedena a blíže popsána v konkrétním standardu, uživatel je povinen řídit se těmito požadavky. V ojedinělých případech může dojít i k rozporu mezi pokyny Koncepčního rámce a daného standardu, v této situaci má také přednost standard. [15; s. 15-16; 21]

První zmínkou u ocenění v Koncepčním rámci je definice samotného procesu oceňování. Popisuje jej jako stanovení peněžních částek, pomocí nichž mají být rozpoznány a vykázány prvky rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Součástí tohoto procesu je právě i výběr konkrétníchází, jež jsou používány v odlišné míře a v různých kombinacích v rámci účetní závěrky. Koncepční rámec dále povoluje tyto oceňovací základny pro ohodnocení prvků účetní závěrky:

- historické náklady (historical cost);
- běžnou cenu (current cost);
- realizovatelnou hodnotu (realisable value);
- současnou hodnotu (present value). [32, s. 41]

Historické náklady, nebo také ceny, označují částky vynaložené na získání aktiva v době jeho pořízení. [51, s. 16]

„Představují ocenění vycházející z původních nákladů vynaložených při pořízení nebo v případě bezúplatného pořízení aktiv z odhadnuté částky, kterou by bylo třeba vynaložit na jejich získání. Závazky se oceňují v částce, kterou bude třeba podle očekávání vynaložit na úhradu závazku.“ [15, s. 25]

Druhou uvedenou bází je **běžná cena**, jež udává částku nutnou k zaplacení stejného nebo ekvivalentního aktiva pořizovaného k současnému okamžiku či nediskontovanou částku, jež by byla vyžadována na současné vypořádání závazku. [31, s. A41]

„Lze ji přesněji označit jako reprodukční cenu či cenu obnovy, terminologie standardů v této oblasti není příliš důsledná. Uvedené ocenění odráží odhadovanou cenu oceňovaného aktiva z pozice kupce, který hodlá majetek znovu pořídit.“ [15, s. 25]

Výše peněžních prostředků, která by byla v současné době obdržena za prodej aktiva prostřednictvím řádného způsobu jejich pozbytí, představuje **realizovatelnou (vypořadací) hodnotu**. Závazky jsou opět oceňovány v nediskontovaných částkách peněz, které by však bylo nutné vynaložit na jejich vypořádání při normálním průběhu podnikání. [51, s. 16]

Poslední bází v Koncepčním rámci je **současná hodnota**. Ta je charakterizována odúročenou částkou budoucího čistého peněžního příjmu a výdaje, který může vzniknout budoucím použitím či prodejem daného aktiva, respektive vypořádáním závazku při normálním podnikání. [31, s. A41]

Kromě výše uvedených pracují Mezinárodní standardy účetního výkaznictví s další oceňovací základnou – **reálnou hodnotou (fair value)**. Této bázi je od roku 2011 věnován samostatný standard IFRS 13 – Ocenění reálnou hodnotou, jehož náležitosti vstoupily v platnost od roku 2013. Fair value je popsána jako cena, jež by mohla být ke dni ocenění při tzv. běžné transakci přijata za prodej aktiva (zaplacená při úhradě závazku). Stejně jako u reálné hodnoty v případě ČR, je i fair value vymezené v IFRS věnována samostatná část této práce. Ve 4. kapitole bude podrobněji rozebrána definice fair value, společně s postupem jejího určení. [21]

Máče poukazuje na možnost rozdělení bází podle časového hlediska na ocenění:

- *odvíjející se z minulosti* – kam řadí historické náklady jako tradičně využívanou metodu ocenění;
- *zaměřující se na současný stav* – běžná cena a realizovatelná hodnota, které odrážejí aktuální situaci na trhu;
- *směřující do budoucnosti* – současná hodnota, jež budou aktiva vytvářet v běžném podnikání (diskontovaná hodnota čistých budoucích výdajů u závazků). [37, s. 50]

Koncepční rámec nakonec u problematiky oceňování ještě zmiňuje fakt, že nejvíce využívanou základnou jsou historické náklady, kombinované s ostatními bázemi (pro specifické prvky účetní závěrky). Dále také podotýká, že některé společnosti používají spíše běžnou cenu z důvodu neschopnosti modelu ocenění historickými náklady zachytit vliv změny cen nepeněžních aktiv. V Koncepčním rámci tedy není přímo uvedená preference určité metody ocenění. [31, s. A41]

U oceňování nezáleží pouze na zvolené metodě, ale také na **momentu, kdy k tomuto ocenění dochází**. Jedná se o tři okamžiky: pořízení (vznik) závazku či aktiva, ocenění v průběhu držení aktiva nebo existence závazku a při pozbytí aktiva (úhrady závazku). Které metody jsou v těchto momentech nejčastěji aplikovány, bude zahrnuto v následujícím textu. [37, s. 51]

3.1 Okamžik nabytí aktiv

Při výchozím ocenění je nejvíce využívána báze historických nákladů, přesněji pořizovacích cen a výrobních nákladů, tedy ocenění na základě individuálních podmínek nabytí aktiva. Předností takového ocenění je průkaznost dané transakce, která je vždy podložena souvisejícími dokumenty, jež slouží jako podklady jejího uvedení do účetnictví podnikatelské jednotky. Pro prvotní ocenění může být standardy v určitých případech vyžadována i reálná hodnota, její výše se ovšem obvykle shoduje se skutečně vynaloženými prostředky. V případě, že ale nedošlo k pořízení aktiva dle definice reálné hodnoty, mohou se tato ocenění výrazně lišit. Příkladem, kdy dochází k rozdílnosti mezi reálnou hodnotou a historickými náklady, může být uzavření obchodu mezi spřízněnými osobami. [47, s. 34]

Použití fair value při nabytí aktiv je pro rok 2016 přímo vyžadováno pouze u finančních nástrojů ošetřených předpisy IFRS 9 a IAS 39 a u biologických aktiv se zemědělskou

produkcí, které jsou předmětem standardu IAS 41. V tomto aspektu se Mezinárodní standardy významně odlišují od české právní úpravy. Ta nepovoluje použití reálné hodnoty na ocenění biologických aktiv v případě pořízení, ani v průběhu jejich držení. U zemědělské výroby jsou v ČR používány ceny na bázi historických nákladů. [16, s. 37]

U oceňování závazků a pohledávek bere IFRS v úvahu faktor času. Pokud je působení faktoru času významné, tzn. především u pohledávek a závazků dlouhodobého charakteru, jsou tyto položky vedeny v odúročené hodnotě budoucích peněžních toků. Tento způsob ocenění je označován jako metoda současné hodnoty, případně metoda amortizovaných nákladů. V praxi to znamená zachycení závazků v odúročené hodnotě již při prvotním rozpoznání a postupem času zvyšování této hodnoty tak, aby v momentě vypořádání byly závazky oceněny v nominální hodnotě. [16, s. 110]

Výchozí ocenění aktiv v momentě rozpoznání úzce souvisí se způsobem jejich nabytí. Pořízení může být uskutečněno nákupem, bezúplatně, vlastní výrobou nebo směnou za jiné nepeněžní aktivum. [15, s. 29]

Problematické u **nakupovaných aktiv** je určení nákladů nutných pro uvedení aktiva do užívání, které se poté zahrnují do ceny pořízení. Jedná se o tzv. transakční náklady, které jsou specifikovány v jednotlivých standardech. Transakčními náklady u zásob mohou být např. clo, dopravné a jiné přímo přiřaditelné náklady, u dlouhodobých aktiv náklady na montáž či zkušební provoz nebo geologické průzkumy u staveb. [15, s. 30; 47, s. 35]

Na ocenění **bezúplatně nabývaných aktiv** je používán odhad jejich tržní ceny, a to k datu pořízení. Tento odhad vnáší do oceňování subjektivní složku, obzvláště když je obchodováno aktivum speciálního charakteru, jehož cena není běžně známa. [15, s. 31]

Aktiva, jež **vznikají v rámci podniku**, jsou hodnocena v závislosti na výši nákladů potřebných pro jejich výrobu. V tomto případě je problematické stanovení a správné přiřazení režijních nákladů a zabránění subjektivnímu zacházení s oceňováním. Nadhodnocování pořizovacích nákladů může být využíváno k neoprávněnému zlepšování výsledku hospodaření v účetním období. Dané ocenění je označováno za nejméně aktuální, kvůli tomu, že se odvíjí z ceny spotřebovávaných aktiv. [47, s. 37]

„Mezi pořízením a spotřebou aktiv může být určitá časová prodleva, v případě dlouhodobých aktiv dosti významná. Vlastní náklady jsou tak již cenou, kterou je možno označit za historickou, přestože je využita k ocenění nabývaného aktiva“. [15, s. 30]

Zásadní rozdíl při oceňování podle právních předpisů ČR oproti standardům IFRS vzniká u zásob, pro něž se opět nesmí využívat ocenění reálnou hodnotu, pouze historickými náklady. [16, s. 39]

Ke specifickému **ocenění** oproti České republice dochází **při směně** – zde IFRS popisuje tzv. komerční transakce. Transakce má komerční povahu pokud:

- peněžní toky očekávané od získaného aktiva jsou odlišné od peněžních toků charakteristických pro poskytnuté aktivum;
- změna očekávaných přínosů z určité podnikové činnosti způsobená směnou;
- předchozí odlišnosti významně ovlivňují reálnou hodnotu obchodovaných aktiv.

Jedná-li se o komerční transakci, je povoleno ocenění ve fair value. V případě komerční transakce je také nutné začlenit její důsledky (jsou-li „významné“) již do prvotního ocenění. Těmito důsledky jsou zisk či ztráta, které případně budou plynout účetní jednotce z rozdílu mezi reálnou a účetní hodnotou aktiva. [15, s. 30; 16, s. 108]

3.2 Průběh držení aktiv

Po prvotním rozpoznání je velmi důležitým momentem při oceňování aktiv moment sestavení účetní závěrky. Kvalita ocenění jejích prvků totiž úzce souvisí s vlastnostmi, které by závěrka měla plnit, zejména podávat věrný obraz o finanční a majetkové situaci účetní jednotky. Stejně jako u pořízení, tak i v průběhu držení aktiv může být ocenění založeno na bázi historických nákladů nebo na aktuálních tržních cenách. V tomto případě se ovšem více využívá reálné hodnoty. [47, s. 38]

Metody přecenění položek pro okamžik sestavení účetní závěrky jsou označovány jako model pořizovací ceny a model přecenění na reálnou hodnotu. Účetní jednotka je povinna zvolit si jeden z těchto modelů pro jednotlivé třídy aktiv. [36]

Teoreticky by společnost mohla pro prvky závěrky využít jakoukoliv z oceňovacích základů stanovených v Koncepčním rámci, ale v obsahu jednotlivých standardů jsou využívány právě tyto dvě. [15, s. 38-39]

Přecenění na fair value je k bilančnímu dni vyžadováno pro finanční nástroje² a biologická aktiva. Standardy poté preferují použití fair value např. u investic do nemovitostí upravených IAS 40. Možnost volby mezi metodou ocenění mají účetní jednotky např. v IAS 16 u pozemků, budov a zařízení nebo v IAS 38 u nehmotných aktiv. [15, s. 53]

3.2.1 Využití historických nákladů při sestavení účetní závěrky

Výhody oceňování aktiv pomocí historických nákladů byly zmíněny výše a platí i pro oceňování položek účetní závěrky (prokazatelnost, eliminace subjektivních vlivů a jednoduché stanovení). Nevýhodou je však vazba historických nákladů na minulost. V tomto modelu je k datu ocenění umožněno ponechat hodnotu položek ve stejné výši nebo ji snížit. Některé položky, jako jsou nemovitosti, finanční aktiva či biologická aktiva, mohou ale v průběhu držení svou hodnotu navyšovat – což zohledňuje model přecenění na fair value. [47, s. 38]

Snížení hodnoty aktiv, tedy historických cen probíhá z důvodu:

- odepisování dlouhodobých aktiv;
- zhoršení užitečnosti aktiva. [15, s. 39]

Dopady snížení a případného zpětného zvýšení účetní hodnoty položek jsou vykazovány tzv. výsledkově: „*Snížení historické ceny je promítáno do nákladů a snižuje výsledek hospodaření; pokud pominou důvody pro snížení hodnoty, dochází zpětně ke zvýšení účetního ocenění – maximálně však do výše původních pořizovacích (amortizovaných) nákladů.*“ [15, s. 39]

Aktiva se pravidelně, alespoň jednou ročně k datu sestavení účetní závěrky, testují na snížení hodnoty (zhoršení užitečnosti aktiva). Na základě výsledků tohoto testování potom účetní jednotka zaznamenává změny v hodnotě aktiv. Blíže se problematikou snižování hodnoty aktiv zabývá samostatný standard IAS 36. [16, s. 112]

3.2.2 Účetní závěrka a přecenění na fair value

Při tomto modelu je k rozvahovému dni požadováno přecenění položek aktiv a pasiv na hodnotu fair value. Jak již bylo uvedeno, ocenění položek účetní závěrky může být v tomto případě snižováno i zvyšováno (v závislosti na pokynech jednotlivých

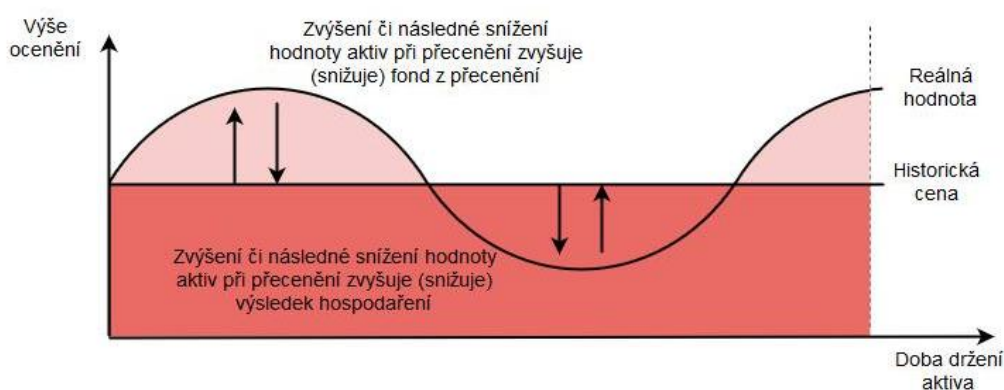
---

² Fair value není vyžadováno pro všechny finanční nástroje, ale jen definované skupiny. [15, s. 53]

standardů). Stěžejní je však zjištění přesné výše reálné hodnoty, která má být použita pro přecenění. Tato problematika bude analyzována ve čtvrté kapitole předložené práce.

Na rozdíl od historických nákladů jsou v rámci některých standardů popsány dva způsoby vypořádání rozdílů z přecenění na reálnou hodnotu. První z nich je výsledkový, tudíž stejný jako u ocenění pořizovací cenou, druhý z nich je tzv. rozvahový. Při tomto způsobu je jako součást vlastního kapitálu tvořen fond z přecenění, na který jsou zjištěné změny ocenění uváděny. Umožňuje-li to některý ze standardů, je možné použít i kombinaci obou způsobů, kterou přibližuje obrázek č. 1. Aplikovat kombinovaný způsob zaznamenávání rozdílů z přecenění lze např. pro dlouhodobá hmotná aktiva určená k užívání nebo dlouhodobá nehmotná aktiva. V praxi to znamená uvádění oceňovacích změn spadajících do výše historických nákladů výsledkově a nad jejich výši rozvahově, tedy do fondu z přecenění. [47, s. 44-46]

Obr. č. 1: Grafické zobrazení kombinovaného přecenění na fair value

Zdroj: Vlastní zpracování dle [47, s. 46]

Krupová spatřuje výhody modelu přecenění na reálnou hodnotu zejména v možnosti zvýšení účetní hodnoty aktiv a vlastního kapitálu podniku, což se pozitivně projeví ve vývoji ukazatelů zadluženosti. Pro některé společnosti může být také žádoucí zvýšení hodnoty odpisovaného aktiva z důvodu následného zvýšení nákladů účetního období a tak snížení zisku (možnost získání vyšší státní dotace, výplata nižších dividend aj.). Většina podniků však při možnosti volby mezi metodami přecenění používá raději historické náklady. Co za tím stojí je nábledni. Nevýhodami modelu přecenění na reálnou hodnotu jsou především vysoké náklady na pravidelné posuzování fair value prvků účetní závěrky a problémy s ním spojené, složitost stanovení odložené daně či negativní dopad na výsledek hospodaření společnosti při přecenění směrem nahoru. [35]

3.3 Okamžik pozbytí aktiv

Aktiva jsou v neposlední řadě oceňována v případě prodeje, likvidace či darování. U většiny z nich si podnikatelská jednotka vystačí s účetní hodnotou, u některých oběžných aktiv se potom v souvislosti s jejich homogenním charakterem využívají různé oceňovací techniky. Mezinárodní standardy, stejně jako právní předpisy ČR, povolují průměrnou cenu – vážený aritmetický průměr a metodu FIFO. [47, s. 47]

3.4 Historické ceny versus přecenění na reálnou hodnotu

I přes to, že se světové účetní systémy snaží uchýlovat k reálné hodnotě, většina z národních systémů je stále založena na historických nákladech. Na některé třídy aktiv a závazků (obchodní pohledávky, dlužné směnky) ale není příliš vhodné aplikovat historické ceny. Jedním z předních důvodů je vzhledem k předpokladu měnící se síly peněz nedostatečně věrohodné vypovídání aktiv a pasiv o budoucím ekonomickém prospěchu podniku. Dochází tak k používání alternativních oceňovacích základů a vzniku jejich účelných kombinací. [34, s. 106-107]

V ČR dochází k zavádění nových oceňovacíchází relativně pomalu. Preferovány jsou historické náklady. V jistých, málo častých případech, je možné využívat k ocenění také reálnou hodnotu. Ta se používá pouze k datu sestavení účetní závěrky na přecenění aktiv a pasiv, jež jsou přímo vypsány v zákoně o účetnictví. Oproti tomu Mezinárodní standardy povolují, a v určitých případech i vyžadují, použití fair value k okamžiku pořízení a běžně ji aplikují na ocenění k bilančnímu dni. [7]

Mezi názory odborníků lze nalézt argumenty podporující účetní systémy založené na reálné hodnotě, ale také ty, jež jsou striktně proti. Mnoho z nich označuje oceňování pomocí fair value za možného viníka finančních krizí, zejména z důvodu zahrnutí subjektivity do jejího stanovení. Zastánci reálné hodnoty jsou však toho názoru, že se tento koncept mnohem více přibližuje skutečné hodnotě než používaná alternativní ocenění. Žádná z existujících možností, především ocenění na bázi historických nákladů, nemůže zajistit vyšší stupeň srovnatelnosti a podat investorům věrnější obraz o finanční situaci a výkonnosti podniku. Zástupci IFRS sami uznávají, že se nejedná o dokonalý koncept oceňování, a že do budoucna počítají s dalšími úpravami standardů týkajících se fair value. [48, s. 118-123]

4 Ocenění reálnou hodnotou

Předchozím textem byla mimo jiné popsána oceňovací základna fair value, která byla označována také jako reálná hodnota. Tyto pojmy jsou běžně zaměňovány. Fair value je do českého jazyka dokonce oficiálně překládána jako reálná hodnota, přestože jsou jejich definice dle IFRS a českých právních předpisů rozdílné.

4.1 Reálná hodnota v českém účetnictví

Oceňovat reálnou hodnotou je v České republice možné od 1. ledna 2003. Od této chvíle mohly podnikatelské subjekty poprvé ocenit majetek ve vyšší hodnotě, než jsou jeho historické náklady. Tato báze je využívána pro následné ocenění, nejčastěji k ohodnocení položek bilance k rozvahovému dni, nikoliv k okamžiku pořízení. [7; 43]

Přesně určit reálnou hodnotu je dle českých právních předpisů poměrně obtížné. Zákon o účetnictví sice poukazuje na čtyři možné způsoby jejího zjištění, nedefinuje však konkrétně, co to reálná hodnota je. Pro odpověď na tuto otázku mohou účetní jednotky nahlédnout do Mezinárodních účetních standardů. [33]

Reálnou hodnotou se v ČR dle § 27, odst. 3 zákona o účetnictví rozumí:

- **tržní hodnota** – pokud tuto hodnotu pro některé pasivum či aktivum nelze zjistit, je možné odvodit ji od podobného aktiva nebo pasiva, případně od tržní hodnoty jednotlivých složek zkoumaných aktiv a pasiv;
- **hodnota vyplývající z obecně uznávaných oceňovacích modelů a technik**, v případě, že zajišťují přijatelný odhad tržní hodnoty;
- **ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce** – pro situace, kdy tržní hodnota není k dispozici nebo dostatečně nepředstavuje reálnou hodnotu s tím, že se tento odhad musí přiměřeně přiblížit tržní hodnotě;
- **ocenění stanovené podle zvláštních právních předpisů** – nejde-li se řídit výše uvedenými možnostmi.

Nejpoužívanějšími představiteli reálné hodnoty jsou tržní hodnota společně s kvalifikovaným odhadem. Za nejobjektivnější způsob určení reálné hodnoty v případě existence rozvinutého kapitálového trhu lze označit tržní hodnotu. Odhad nebo posudek znalce se používá v situacích, kdy tržní hodnotu nelze stanovit. Příčinou bývá nejčastěji fakt, že se s daným aktivem neobchoduje či v momentě ocenění není jeho cena k dispozici. [37, s. 57]

Zákon popisuje tuto tržní hodnotu jako částku, jež je k okamžiku sestavení účetní závěrky vyhlášena na evropském regulovaném trhu nebo na obdobném zahraničním trhu. Ošetřena je i situace, kdy by tato částka nebyla určena přímo k bilančnímu dni (když by uvedený trh k danému dni nepracoval), v takovém případě se použije poslední známá, závěrečná cena. [33]

Reálná hodnota může být použita jako oceňovací báze pro položky výlučně uvedené v zákoně o účetnictví, a to v § 27, odst. 1. V účetnictví vedeném dle českých právních předpisů lze reálnou hodnotu aplikovat na:

- **cenné papíry** (určené k obchodování, držené k prodeji);
- **deriváty** (určené k obchodování, zajišťovací³);
- **technické rezervy**;
- **majetek a závazky** v případech, kdy to ukládá zvláštní právní předpis (zejména u ostatních, nebankovních finančních institucí provozujících činnost kolektivního investování);
- **části majetku a závazků**, které jsou zajištěny deriváty (např. devizový úvěr zajištěný dohodnutým směnným kurzem);
- **pohledávky nabyté a určené k obchodování**;
- **závazky vrátit cenné papíry**, které účetní jednotka zcizila a do okamžiku ocenění je nezískala zpět;
- **majetek určený k prodeji** – u vybraných účetních jednotek (nevztahuje se na zásoby, ty se v ČR na reálnou hodnotu nepřeceňují). [33]

Takto vymezený majetek lze reálnou hodnotou oceňovat nejen k okamžiku sestavení účetní závěrky, ale i častěji.

Výjimku tvoří cenné papíry držené do splatnosti, cenné papíry emitované účetní jednotkou, papíry představující účast v ovládané osobě nebo osobě pod podstatným vlivem a dluhopisy neurčené k obchodování. U těchto se oceňování reálnou hodnotou nepoužívá.

---

³ Jedná se o takový finanční nástroj, který zajišťuje reálnou hodnotu rozvahového aktiva (závazku) nebo očekávané peněžní toky. [33]

Velikost technických rezerv musí být vypočítána u účetních jednotek provozujících pojišťovací nebo zajišťovací činnost dle zvláštních právních předpisů, a pomocí metod přesně vymezených v jejich prováděcích právních předpisech.

4.2 Pojetí reálné hodnoty dle IAS/IFRS

Požadavek oceňovat reálnou hodnotou nebo možnost volby této báze byly uvedeny v řadě individuálních předpisů Mezinárodních standardů dlouhou dobu před vydáním IFRS 13. Byly to např. standardy upravující finanční nástroje, dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, leasing či zachycení podnikových kombinací. Některé tyto standardy obsahovaly podrobné kroky pro stanovení fair value, jiné zase obecné a ne příliš jasné návody. V důsledku toho často docházelo k nesrovnalostem při používání fair value, což kompromitovalo porovnatelnost finančních výkazů mezi společnostmi. Proto bylo rozhodnuto o vydání samostatného standardu, který měl tento problém eliminovat. [41, s. 318-320]

IFRS 13 byl vydán v květnu 2011, povinnost řídit se tímto standardem a sestavit podle něho účetní závěrku mají společnosti nejpozději od počátku roku 2013. Tento předpis představuje tzv. podpůrný standard - nepřináší nové aplikace fair value, ale pouze vysvětluje její použití, pokud ji jako oceňovací bázi vyžaduje či povoluje některý z ostatních standardů. Určeny jsou v něm především definice reálné hodnoty, postupy pro její stanovení a požadavky na zveřejňování informací týkající se oceňování fair value. [13]

Pomocí standardu Oceňování reálnou hodnotou jsou upraveny kupříkladu:

- IFRS 5 Dlouhodobá aktiva držená k prodeji a ukončované činnosti;
- IFRS 9, IFRS 39 Finanční nástroje;
- IAS 11 Smlouvy o zhotovení;
- IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení;
- IAS 36 Snížení hodnoty aktiv;
- IAS 38 Nehmotná aktiva;
- IAS 41 Biologická aktiva, aj. [36]

Pravidla pro ocenění pomocí tohoto standardu se naopak nevztahují na úhrady vázané na akcie zahrnuté v IFRS 2, leasingové transakce upravené IFRS 17 a ocenění podobná

reálné hodnotě (realizovatelná hodnota využívaná pro zásoby v IAS 2 nebo hodnota z užívání ve standardu pro snížení hodnoty aktiv IAS 36). [31, s. A504-A505]

4.2.1 Definice fair value a její aspekty

Před vypracováním a zveřejněním standardu IFRS 13, byla fair value definována jako:

„Částka, za kterou by bylo možné směnit aktivum nebo vyrovnat závazek mezi informovanými partnery ochotnými uskutečnit transakci za obvyklých podmínek.“ [14, s. 26]

Již z této charakteristiky je zřejmé, že se jedná o oceňovací základnu založenou na **aktuální tržní bázi** – jedná se o cenu, jež by mohla být sjednána mezi svobodně se rozhodujícími účastníky trhu, ne však konkrétní výši uskutečněné transakce. Definice ale neuvádí, zda se má na ocenění hledět ze strany kupujícího nebo prodávajícího. V dalších pokynech na stanovení fair value byla uváděna preference **aktivního trhu**, jakožto výchozího trhu pro zjištění reálné hodnoty. [14, s. 26-27]

Aby byl trh označen za aktivní, měl poskytovat veřejně dostupné informace o cenách, obchodovat se stejnými položkami a kdykoliv na něm mělo být možné najít kupující a prodávající ochotné uskutečnit obchodní transakci. V relevantních standardech využívajících ocenění reálnou hodnotu bylo také popsáno jak postupovat, neexistuje-li aktivní trh. [14, s. 26-27]

IASB vnímala při tvorbě IFRS 13 potřebu specifikovat definici reálné hodnoty, aby nedocházelo k její chybné interpretaci. Nakonec byla fair value popsána jako:

„Cena, která by byla obdržena při prodeji aktiva nebo uhrazena při převodu závazku v běžné transakci mezi účastníky trhu k datu ocenění“. [31, s. A503]

Stejně tak jako minulá, i tato formulace zdůrazňuje, že se jedná o cenu vycházející z trhu a nikoliv z konkrétních podmínek účetní jednotky. **Běžnou transakcí** je rozuměn hypotetický obchod, který by mohl být proveden mezi účastníky trhu, jež jsou k datu ocenění nezávislí, informovaní a svolní ke koupi - podnik by měl využívat **předpoklady**, ze kterých by vycházeli tržní účastníci při oceňování aktiva nebo závazku v aktuálních tržních podmínkách (zahrnujících rizika). [15, s. 59; 51, s. 20]

Kromě toho definice jasně udává, že by reálná hodnota měla být brána jako tzv. **výstupní cena** (exit price). Jedná se o cenu z pohledu subjektu, který prodává

aktivum či hradí závazek. IASB došla k závěru, že specifikace ceny jako výstupní je vhodná, protože ztělesňuje současná očekávání budoucích toků spojených s aktivem (budoucích nákladů spojených se závazkem), a to z pohledu účastníků trhu. [26, s. 8]

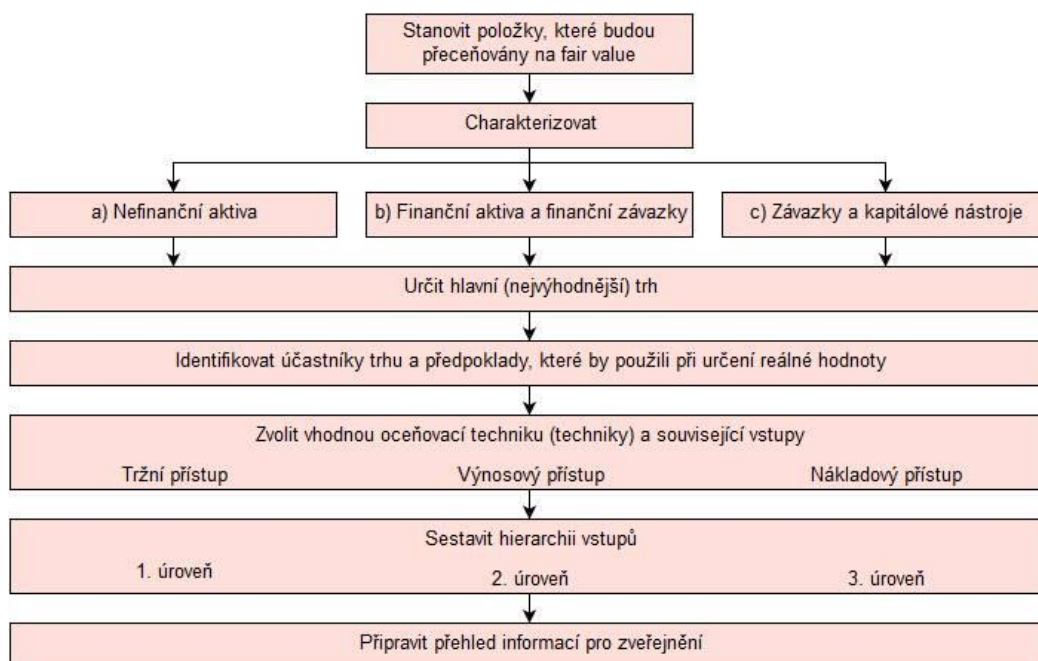
Předpokládá se, že by uvedená běžná transakce měla probíhat na **hlavním trhu** s aktivem (závazkem), případně při jeho absenci na **nejvíce výhodném trhu** pro tyto položky. Hlavní trh je charakterizován největším objemem obchodů a úrovní aktivity pro daný závazek či aktivum, nejvýhodnější je potom ten, na němž by bylo dosaženo nejpříznivější ceny. Nejsou-li důkazy o opaku, za ústřední nebo nejvýhodnější trh by měl být považován ten, na kterém podnik běžně provádí transakce. [12]

Účetní jednotka dle IFRS 13 nemusí podniknout vyčerpávající průzkum možných trhů pro identifikaci toho hlavního. Stačí, aby zvažila veškeré údaje, jež jsou v rozumné míře k dispozici. Existuje-li však hlavní trh, musí využít ceny jím poskytnuté, i když by z jiného trhu mohla získat ceny potenciálně výhodnější. [31, s. A506]

4.2.2 Problematika určení fair value

Proces zjištění reálné hodnoty je zobrazen v obrázku číslo 2. [28]

Obr. č. 2: *Proces stanovení fair value*

Zdroj: vlastní zpracování dle [28]

Nejprve je potřeba, aby účetní jednotka vybrala, které prvky účetní závěrky budou oceňovány reálnou hodnotou, ať už na základě vlastního rozhodnutí nebo nařízením

konkrétního standardu. Na různé druhy aktiv či závazků jsou kladeny rozdílné požadavky, proto je nutné jejich roztřídění a charakterizování. Dalším krokem je rozhodnutí o existenci hlavního, případně nejvýznamnějšího trhu, na kterém by probíhala běžná transakce. Následovat by měla identifikace účastníků tohoto trhu a jejich předpokladů, které by použili při stanovení reálné hodnoty. Nakonec je třeba vybrat vhodnou oceňovací techniku a do hierarchie vstupů zařadit informace, pomocí nichž bylo o této technice rozhodnuto. [28]

Charakteristika oceňované položky

Účetní jednotka by při určování reálné hodnoty měla postupovat s ohledem na charakter aktiva či závazku. Je třeba zvážit, zda bude oceňováno samotné aktivum nebo skupina, dále také stav a umístění aktiva společně s případným omezením jeho prodeje nebo použití. U nefinančních aktiv, tzn. aktiv neupravovaných standardy pro finanční nástroje (př. majetek, zásoby) je nutné při oceňování vycházet z jejich **nejvyššího a nejlepšího využití**. Jsou tedy brány v potaz různé způsoby jejich využívání. [51, s. 20-21; 31, s. A503-A505]

IFRS 13 uvádí příklad, kdy je třeba zvážit alternativní využití aktiva. Společnost přeceňuje na fair value pozemek, na němž v současné době provozuje továrnu. V okolí se ale začaly vyskytovat pozemky určené pro výstavbu luxusních bytových domů, a tak i pozemek společnosti by mohl být využit za tímto účelem. Cena pozemku se proto stanoví s ohledem na to, že by nejlepším možným využitím mohl být jeho prodej k výstavbě bytů. V praxi se porovnávají hodnoty pozemku při provozování továrny a při jeho využití na výstavbu bytů (se zahrnutím nákladů na demolici a dalších nákladů nezbytných na úpravu pozemku) a jako fair value se použije vyšší z těchto hodnot. [31, s. B989-990]

Standard pro usnadnění povoluje záměrné rozhodnutí podniku o nevyužití aktiva jeho nejlepším způsobem (např. držení aktiva z důvodu, aby ho nemohl využívat jiný subjekt). V takovémto případě je stále nutné aktivum ocenit na základě nejlepšího využití a k tomu zveřejnit skutečnost, že toto aktivum nejlépe využívané není. [12]

Odlíšné je oceňování finančních aktiv a vlastních kapitálových nástrojů. U těchto není předpoklad jejich alternativního využití – změní-li se charakteristiky, znamená to zároveň vznik jiného aktiva. Oceňování závazků probíhá s předpokladem, že následkem

hypotetického transferu není jeho zánik, závazek je pouze převeden na kupujícího, který jej musí uhradit. [15, s. 60; 20]

Hlavní (nejvýhodnější) trh

Jak bylo zmíněno v předchozí podkapitole, hlavním trhem je označován ten, na němž probíhá největší objem obchodů s oceňovaným aktivem (závazkem), je pro tuto položku nejaktivnějším trhem a zároveň na něho má podnik přístup. Standardy často zdůrazňují, že oceňování fair value je založeno na tržních podmínkách, nikoliv na podmínkách typických pro podnik. Identifikace trhu proto neprobíhá z pohledu podniku ale z pohledu účastníků trhu, **objem transakcí dané účetní jednotky na tomto trhu je irelevantní**. [31, s. A506]

Je potřeba také zmínit, že se fair value identických aktiv či závazků **může pro různé společnosti odlišovat**. Důvodem je možnost přístupu podniku na různé trhy vzhledem k charakteru jeho činnosti. Např. banka může považovat za svůj hlavní trh mezibankovní trh, naproti tomu podnik spíše na maloobchodní trh. Identifikace hlavního trhu sice probíhá z pohledu jeho účastníků, ale tito účastníci by měli být také určováni na základě toho, **na který trh má daný podnik přístup**. [13; 31, s. A506]

Přestože podnik musí mít ke dni ocenění zajištěn přístup na hlavní trh, nemusí mít nutně pro stanovení reálné hodnoty aktiva možnost toto aktivum prodat (uhradit závazek). Např. pokud je prodej kapitálového nástroje k datu ocenění omezen, fair value může být i tak bez problému stanovena pomocí cen podobných aktiv. [13]

Standardy uvádějí, že hlavním trhem mohou být regulované, burzovní trhy, ale také **trhy neregulované**. Přípouštějí použití tržních cen získaných z makléřského trhu, poradenského trhu (na němž působí brokeři) nebo z tzv. „*principal-to-principal market*“, na kterém jsou transakce sjednávány samostatně účastníky trhu bez využití zprostředkovatelů. [31, s. A541-A542]

Hlavní trh může být prohlášen za neexistující díky faktu, že nelze určit žádný pozorovatelný trh pro dané aktivum. Dalším důvodem může být situace, kdy by měl podnik přístup na dva trhy se stejným objemem a úrovní aktivity pro toto aktivum. Nešlo by proto rozhodnout, který z nich by byl hlavním, pouze který z nich by byl nejvýhodnějším. [13]

Vhodná oceňovací technika

Není-li z nalezeného trhu cena identického aktiva dostupná, je možné použít oceňovací techniky pro odhad této tržní ceny a následné reálné hodnoty aktiva. Mezi nejčastěji používané techniky patří tržní, výnosové a nákladové ocenění. Tyto techniky by měly maximalizovat využití relevantních pozorovatelných vstupů (informací) a minimalizovat využití nepozorovatelných. [31, s. A505]

Tržní přístup používá ceny a jiné související informace pocházející z tržních transakcí identických nebo porovnatelných aktiv (závazků), případně skupiny těchto aktiv. **Nákladový přístup** odráží částku, která by v okamžiku ocenění byla nutná k nahrazení užitkové kapacity aktiva. **Výnosový přístup** převádí budoucí částky do jedné hodnoty odrážející současné tržní očekávání. [29]

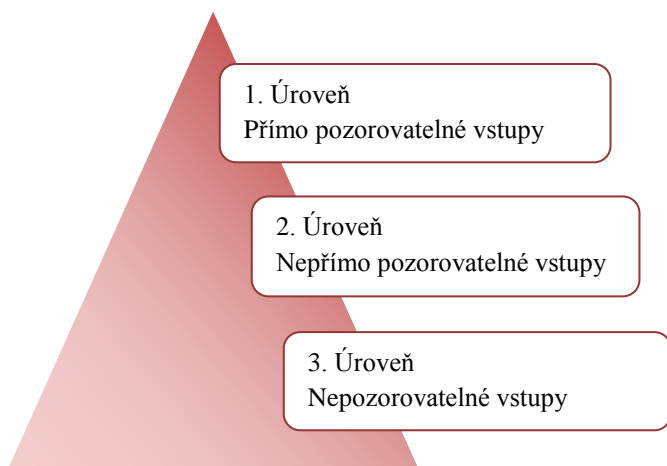
„V některých případech bude vhodné použít pouze jednu techniku ocenění, v jiných případech bude k řádnému stanovení reálné hodnoty vhodné použít několik technik ocenění. Výběr techniky ocenění vyžaduje zapojení vlastního úsudku a zahrnuje výběr metody, vzorců a předpokladů. Spolehlivost stanovení reálné hodnoty odvozené z techniky ocenění závisí jak na vhodnosti zvolené techniky, tak na spolehlivosti použitých vstupů.“ [29]

Bez ohledu na to, zda je cena přímo pozorovatelná a získatelná z trhu nebo je stanovena použitím oceňovacích technik, **neměla by být upravena o transakční náklady**. Výjimku tvoří náklady na přepravu u aktiv, pro něž je jejich umístění charakteristické. [31, s. A507]

Hierarchie předpokladů vstupujících do oceňovacích technik

IFRS 13 udává třístupňovou hierarchii uvedenou v obrázku číslo 3, která kategorizuje fair value podle informací použitých pro její stanovení. Podnik by měl s ohledem na charakter oceňované položky postupovat od první úrovně až po úroveň třetí. [31, s. A507]

Obr. č. 3: Hierarchie vstupů pro oceňovací techniky

Zdroj: Vlastní zpracování dle [47, s. 22]

První a nejvýznamnější úroveň představují **kotované ceny** převzaté z trhu ke dni ocenění. Tyto ceny jsou určeny pomocí identických aktiv či závazků, nejsou upravovány a zahrnují nejnížší množství nepozorovatelných vstupů. Kotované ceny představují nejvíce spolehlivý podklad pro určení reálné hodnoty. [51, s. 23]

Jako nepřímo pozorovatelné vstupy jsou uváděny:

- kotované tržní ceny podobných aktiv (závazků);
- kotované ceny identických aktiv, jež nebyly stanoveny na aktivních trzích;
- jiné vstupy pozorovatelné pro daná aktiva (tržní úroková míra, úvěrové marže, výnosové křivky, měnové kurzy, aj.);
- vstupy, které jsou odvozené nebo potvrzené zjistitelnými tržními daty. [29]

Do třetí, nejméně žádoucí úrovně, jsou řazeny vstupy nepozorovatelné pro daný předmět ocenění. Ceny jsou odvozeny z netržních informací, především ze zkušeností a vlastního úsudku managementu podniku. Měly by však stále odrážet předpoklady, které by použili účastníci trhu při určování vhodné ceny. Společnost by se měla snažit do vstupů používaných k určení výše reálné hodnoty zahrnovat co nejvíce pozorovatelných, relevantních informací. [25]

4.2.3 Požadavky na zveřejnění

Vzhledem k možnému zahrnutí nepozorovatelných vstupů a jisté míry subjektivity do stanovení fair value, jsou kladeny důrazné požadavky na zveřejnění informací o určení této reálné hodnoty. Uživatelé účetní závěrky tak mají možnost zvážit rizika, jež

ocenění reálnou hodnotou přináší. Zveřejněny mají být veškeré relevantní informace použité ke stanovení fair value pro jednotlivé třídy aktiv a závazků, např. objasnění oceňovacích technik použitých pro vyčíslení reálné hodnoty, případně důvody pro jejich změnu, hierarchie vstupů společně s popisem, charakteristické vlastnosti pro daná aktiva a závazky nebo také pravidelnost jejich přeceňování. Podrobněji popsány by měly být zejména vstupy 2. a 3. úrovně, tedy nepřímá pozorovatelná a nepozorovatelná informace, protože jsou nejméně doložitelnými zdroji pro stanovení fair value. [15, s. 62; 29]

4.3 Aplikace fair value v zemědělství

Specifickým znakem zemědělské výroby je její biologický charakter, který je zobrazen v typických vlastnostech rostlin a živočichů jako jsou schopnost růst, rozmnožovat se či plodit. Změny v hmotnosti nebo vzrůstu zemědělských aktiv jsou nazývány biologická přeměna a ocenění takovéto přeměny je stěžejní záležitostí účetních jednotek provozujících zemědělskou činnost. Charakteristický je také častý výskyt sdružené výroby a tak obtížné přiřazení nepřímých nákladů pro jednotlivé položky. [16, s. 56]

Pro úpravu účetních operací souvisejících se zemědělskou produkcí a biologickými aktivy byl pod IAS/IFRS vydán standard IAS 41, jež mají účetní jednotky povinnost užívat nejpozději od počátku roku 2013. Jedná se o první standard, který se zabývá úpravou primárního podnikatelského sektoru, a který představuje ocenění biologických aktiv pomocí fair value. IAS 41 se vztahuje se na **biologická aktiva a zemědělskou produkci k okamžiku sklizně**. Pro tyto položky vyžaduje ocenění ve fair value snížené o odhadnuté náklady na prodej, pokud jde jejich reálná hodnota spolehlivě stanovit. [25]

Do kompetence daného standardu však nespadá zpracování zemědělské produkce **po sklizni**. Moment sklizně je důležitým milníkem, po kterém se zemědělská aktiva upravují standardem IAS 2 Zásoby. IAS 41 dále nezahrnuje pozemky, na nichž jsou biologická aktiva pěstována, nehmotná aktiva spojená se zemědělskou činností (licence, patenty, produkční limity) nebo minerály, ropu, zemní plyn a další neobnovitelné zdroje. [31, s. A1232]

Zemědělská produkce a biologická aktiva určena standardem IAS 41 musejí být ve fair value oceněny **při prvotním rozpoznání**, biologická aktiva jsou poté každoročně přeceňována na fair value k datu **sestavení účetní závěrky**. Reálná hodnota je

zjišťována prostřednictvím postupů, které jsou v souladu s IFRS 13. Oceňování může být usnadněno seskupením některých aktiv podle jejich významných charakteristik, kterými mohou být např. věk zvířat nebo kvalita rostlin. [31, s. A1234]

Podnik rozhoduje o těchto charakteristikách v závislosti na konkrétních rysech, jež jsou využívány k nalezení tržních cen biologických aktiv a zemědělské produkce. Standardy doporučené je rozdělení těchto aktiv na konzumovatelná a plodící a dále tyto skupiny rozlišit na zralá a nezralá aktiva. Rozhodnutí o způsobu vykazování je však ponecháno na podniku. Pro rozdíly v přecenění je standardem požadováno jejich **vykázání ve výnosech či nákladech**, tedy výsledkově. [16; s. 121; 31, s. A1235]

V případě, že nejsou dostupné ceny z aktivního trhu – hlavního nebo nejvýznamnějšího, vychází účetní jednotka při oceňování zemědělských aktiv z:

- tržní ceny poslední transakce, nedošlo-li v ekonomických poměrech k významným změnám;
- tržní ceny podobného aktiva, upravené o rozdíly mezi těmito aktivy;
- ceny vyjádřené pomocí sektorových měřitek – např. ohodnocení ovocného sadu pomocí tržních cen sklizeného množství ovoce nebo rozlohy sadu v hektarech. [16; s. 122]

Všechny tyto možnosti lze zařadit do tržního přístupu ocenění pomocí fair value. V rámci hierarchie vstupů pro oceňovací techniky se ale tyto způsoby stanovení tržní ceny zemědělských aktiv nacházejí na druhém a třetím stupni pomyslné pyramidy. Nejsou tedy standardy určeny za tolik žádoucí a spolehlivé jako kotované ceny zjištěné z trhu ke dni ocenění pro identická aktiva.

Odpůrci aplikace fair value na biologická aktiva poukazují na fakt, že tržní ceny těchto aktiv jsou poměrně nestálé a cyklické. Může být také obtížné zjišťovat přesné ceny k datu ocenění, především při sestavování průběžných zpráv o stavu těchto aktiv. Argumentem také je, že oceňování na bázi historických nákladů poskytuje objektivnější a konzistentnější způsob stanovení hodnoty biologických aktiv. [31, s. B1809]

Některé společnosti ale změnu v oceňování biologických aktiv uvítaly. Nemusí totiž složitě, s pomocí nejrůznějších kalkulací, určovat náklady spojené s těmito aktivy. Menší rodinné firmy početně se vyskytující v západoevropských zemích navíc často

nemají dostatek finančních prostředků ani znalostí potřebných pro účetní postupy a techniky spojené s oceňováním. [16, s. 108-109]

Jak již bylo uvedeno, zemědělská produkce je v kompetenci IAS 41 Zemědělství pouze do momentu sklizně, poté je upravována standardem pro zásoby IAS 2. V době sklizně se tak aktiva ocení pomocí fair value, jež vstupuje do IAS 2 jako pořizovací cena a dále je zemědělská produkce oceňována prostřednictvím metod v tomto standardu určených. Zemědělská produkce v rámci zásob není dále přeceňována na reálnou hodnotu, protože by to narušovalo konzistentnost oceňování zásob jako celku. Pro zachování konzistentnosti by bylo nutné přeceňovat na fair value veškeré nakoupené zásoby, což IAS 2 nepovoluje. Rada pro mezinárodní účetní standardy nemá do budoucna v úmyslu tato pravidla pro oceňování zásob měnit. [31, s. B1816-B1817]

5 Představení podnikatelského subjektu

Praktická část této práce je založena na skutečných datech poskytnutých společností ZEAS Puclice a.s. Veškeré informace dále uvedené jsou získány z interních zdrojů tohoto podniku, jeho výročních zpráv a zpráv auditorské společnosti BDO audit s.r.o.

5.1 Předmět činnosti a organizace společnosti

Obchodní firma:	ZEAS Puclice, a.s.
Identifikační číslo:	001 15 592
Sídlo:	Puclice 99, 345 61 Staňkov
Datum zahájení podnikání:	7. září 2001
Základní kapitál:	62 661 000 Kč

ZEAS Puclice je akciovou společností zabývající se zemědělskou živočišnou a rostlinnou prvovýrobou. Jedná se o podnikatelský subjekt s dlouholetou tradicí, jehož činnost je datována od roku 1953, kdy ZEAS Puclice působil jako jednotné zemědělské družstvo Puclice. Podobně jako mnoho jiných zemědělských podniků v České republice, i ZEAS Puclice prošel značným vývojem. Během let se postupně přetransformoval z JZD Puclice na Zemědělské družstvo Puclice a v roce 2001 byla na základě rozhodnutí členské schůze provedena změna právní formy na akciovou společnost.

Významným milníkem v historii společnosti ZEAS Puclice byl 25. únor 2013. Na základě usnesení mimořádné valné hromady byl toho dne určen jediný akcionář, Primagra a.s. Rozhodnutí, že se Primagra stane ovládající osobou, zároveň znamenalo **zařazení ZEAS Puclice do koncernu AGROFERT**, který je mateřskou a holdingovou společností Primagry a.s. Pod sdružení podniků AGROFERT patří více než 250 subjektů napříč podnikatelskými sektory, zejména chemie, potravinářství, zemědělství, obnovitelné zdroje a média.

Společnost AGROFERT je nadnárodním uskupením, které emituje veřejně obchodovatelné cenné papíry. Na základě této skutečnosti je AGROFERT, i se všemi společnostmi náležejícími do tohoto koncernu, povinen sestavovat konsolidovanou účetní závěrku podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví IAS/IFRS. Proto ZEAS Puclice vede od počátku roku 2014 souběžně **účetnictví dle IFRS**, jehož výstupy

se následně podílejí na konsolidované účetní závěrce společnosti AGROFERT a účetnictví dle českých právních předpisů pro správné vykázání daně z příjmu.

Společnost ZEAS Pučlice je vedena ředitelem, jež byl zvolen na základě usnesení statutárního orgánu. Řízení společnosti se zodpovídá ze své činnosti pětičlennému představenstvu, na jehož působení dohlíží dozorčí rada se svými třemi členy. Předsedou představenstva je od roku 2013 Ing. Jan Ryneš, který také zastupuje funkci ředitele společnosti.

ZEAS Pučlice se dělí na řídicí část společně s administrativou, jež se nacházejí v sídle společnosti a na jednotlivá střediska. Výrobní střediska spadající pod společnost jsou:

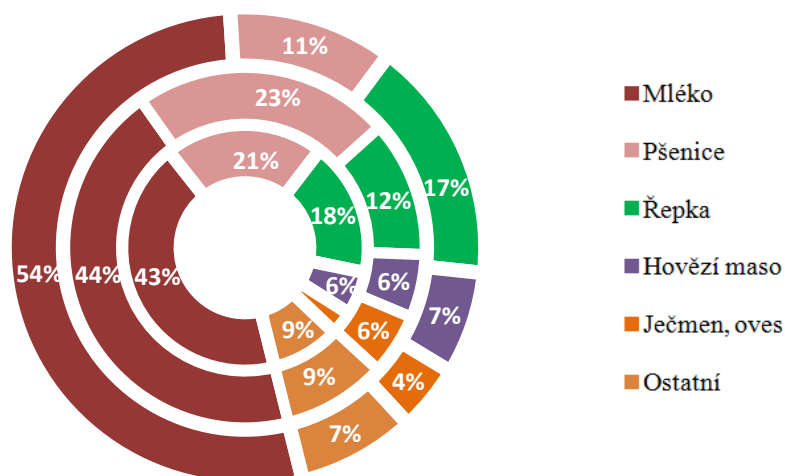
- **Pučlice** – zemědělský areál určený pro živočišnou výrobu (provozní budovy, kravíny, vepřín, seník, garáže, ocelokolny, sklad, dílny);
- **Nýřany** – administrativní budovy, skladovací haly, garáže;
- **Železná** – objekty sloužící pro ustájení dobytka (stáje a seník);
- **Černovice** – zemědělský areál určený pro živočišnou výrobu (stáje, mléčnice, teletníky, sýpky, stodoly);
- **Doubrava u Pučlic** – skladování zemědělských produktů (sýpky, sklady, sušírny, bramborárny, třídírny brambor);
- **Křenovy** – areál určený pro skladování a sušení zemědělských plodin (skladovací hala, posklizňová linka) a areál určený pro ustájení dobytka (stáje);
- **Čečovice** – zemědělské stavby určené k chovu a porodu prasat (vepřín, odchovna), stavby užívané jako stáj pro dojnice (stáj, seník);
- **Vránov** - zemědělské stavby určené k chovu prasat (stáje, kůlny);
- **Semošice** - zemědělské stavby určené k chovu prasat (výkrmna);
- **Malý Malahov** – sklad zemědělské techniky a archiv (stodola s objekty);
- **Bukovec** – zemědělský areál určený pro živočišnou výrobu (provozní budova, výkrmny, garáže, ocelokolny).

Předmětem podnikání společnosti je především rostlinná výroba, živočišná výroba a silniční motorová doprava určená k přepravě zvířat nebo věcí. V rostlinné výrobě se jedná o pěstování zrnin, olejnin a pícnin, v rámci živočišnou výroby jsou chována hospodářská a jiná zvířata za účelem získávání a výroby živočišných produktů.

5.2 Základní ekonomická data

ZEAS Puclice zaměstnával v roce 2015 v průměru 93 zaměstnanců a obhospodařoval 4 383 hektarů zemědělské půdy. Téměř čtvrtina této plochy byla využívána k pěstování pšenice, druhý největší podíl potom měla kukuřice na siláž a třetí v pořadí se umístila řepka. Společnost je významným zemědělským producentem v Plzeňském kraji. Většinu své produkce směřuje na další zpracování do koncernu AGROFERT, mléko je dodáváno do Mlékárny Klatovy.

Obr. č. 4: Vývoj některých tržeb z hlavní činnosti v letech 2013 – 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokumentů ZEAS Puclice a.s.

Na obrázku číslo čtyři je možné pozorovat, že největší podíl na tržbách společnosti má mléko, jehož objem produkce dosahoval v roce 2015 téměř 8 milionů litrů. Obilovin, pod které se řadí pšenice s ječmenem a ovsem, bylo vypěstováno více než 8 700 tun a olejnin, jejichž hlavním zástupcem je řepka, bylo vyprodukováno 2 000 tun. Mimo to ZEAS Puclice zpracovává kukuřici na siláž, která je uvedena pod označením „ostatní“ společně se senáží a šrotem, pro rok 2015 v množství 32 000 tun. Ze živočišné výroby se společnost v roce 2015 zabývala pouze chovem skotu.

Úspěšnost zemědělských podniků je závislá na mnoha faktorech, zejména na vývoji klimatických podmínek (množství srážek, kvalita půdy), technologie (možnost snížení nákladů na výrobu), charakteru výroby či možnosti využití dotačních programů. Přehled vybraných ukazatelů finanční situace a výkonnosti společnosti ZEAS Puclice pro účetní období 2013 až 2015 je uveden v tabulce číslo 1. V tomto případě je obtížná porovnatelnost mezi roky 2014 a 2015. Rok 2014 byl jeden z neúspěšnějších vzhledem k dosaženému výsledku hospodaření, oproti tomu v roce 2015 byly na území ČR

zhoršené klimatické podmínky, které se projeví zhoršením výkonnosti. Výrazné a dlouhotrvající vysoké teploty měly za následek snížení produkce rostlinné výroby, především kukuřice na siláž, což se odrazilo ve výši výsledku hospodaření pro daný rok. Dlouhodobě však společnost zaznamenává velice dobré ekonomické výsledky.

Tab. č. 1: Vývoj některých ukazatelů v letech 2013 – 2015 (v tis. Kč)

Položka	2013	2014	2015
Tržby celkem	138 716	169 452	147 117
Přidaná hodnota	23 790	41 412	18 468
VH před zdaněním	7 433	17 908	-9 071
VH po zdanění	6 255	14 468	-7 220
Bilanční suma	235 826	261 185	319 788
Vlastní kapitál	154 454	167 617	162 378
Dlouhodobý hmotný majetek	123 163	134 620	181 614
Oběžná aktiva	101 139	115 752	123 118
Cizí zdroje	81 235	93 391	157 213
Výše úvěrů	10 143	6 234	35 406
Obchodní pohledávky	11 933	15 555	13 275
Obchodní závazky	16 553	23 991	38 751

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních dokumentů ZEAS Pučlice a.s.

Do příloh práce B a C byly vloženy rozvaha v plném rozsahu a výkaz zisku a ztráty sestavené k bilančnímu dni 31. prosince 2015.

5.3 Přecenění na reálnou hodnotu dle IAS 41

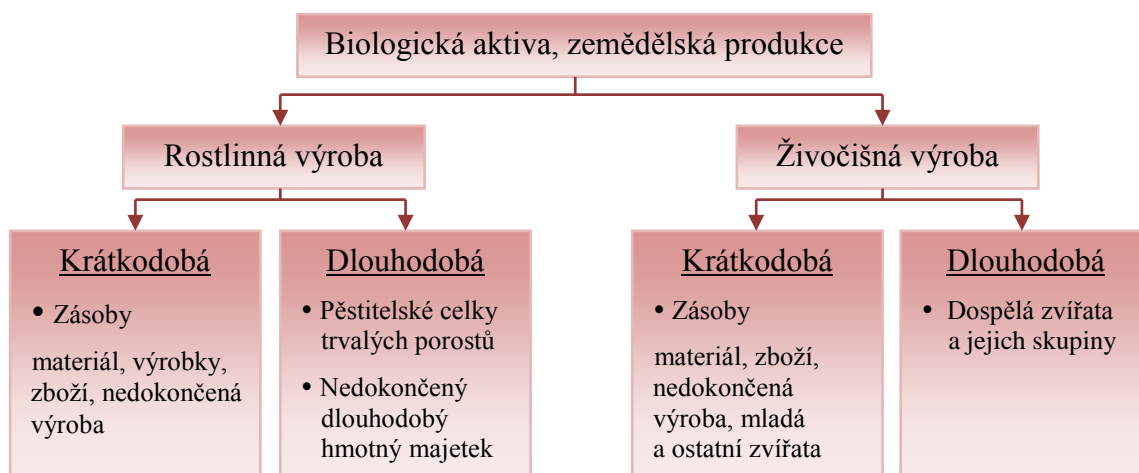
Společnost ZEAS Pučlice od roku 2014 sestavuje účetní závěrku v souladu se standardy IAS/IFRS. Na základě požadavků jednotlivých předpisů je povinna oceňovat přesně vymezené položky pomocí fair value. Tato práce bude dále zaměřena pouze na **přeceňování biologických aktiv a zemědělské produkce dle standardu IAS 41**.

Požadavkem daného standardu je oceňovat veškerá biologická aktiva v okamžiku prvotního rozpoznání a zemědělskou produkci v okamžiku sklizně podle postupů určených v IFRS 13, ocenění reálnou hodnotou. Biologická aktiva jsou dále každoročně přeceňována na fair value k rozvahovému dni, kdy jsou zároveň zjišťovány a případně doúčtovány rozdíly z přecenění těchto položek. Zemědělskou produkcí po sklizni a výši jejího ocenění se potom samostatně zabývá standard IAS 2 Zásoby, tzn. že ne všechna

biologická aktiva jsou předmětem úpravy IAS 41. Standard IAS 2 nebude v této práci dále specifikován, neboť nevyužívá oceňovací bázi fair value.

Biologickými aktivy jsou ve společnosti ZEAS Pučlice označovány veškeré komodity z rostlinné výroby a chovaný skot. Jednotlivé skupiny rostlin a zvířat jsou na základě požadavku koncernu AGROFERT členěny na krátkodobá a dlouhodobá biologická aktiva. Není tedy bráno v úvahu doporučení standardu IAS 41 rozlišit tato aktiva na plodící a konzumovatelná. Rozdělení biologických aktiv a zemědělské produkce je uvedeno v obrázku č. 5.

Obr. č. 5: Struktura biologických aktiv a zemědělské produkce

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů ZEAS Pučlice

Ve společnosti ZEAS Pučlice nejsou vedeny žádné položky z rostlinné výroby jako dlouhodobé, pěstované rostliny jsou pouze jednorocní. Všechny zaseté nebo zatím nezralé plodiny jsou vedeny na účtu **Nedokončené výroby**. Při dosažení zralosti je provedena sklizeň, k jejímuž okamžiku je v příslušné výši snižován zůstatek Nedokončené výroby. Množství produkce, jež byla sklizena, je poté oceněno pomocí fair value dle standardu IAS 41 a uvedeno na účtu **Výrobky**. Od tohoto momentu je s produkcí zacházeno jako se zásobou. Společnost dále eviduje rostlinná biologická aktiva na účtech **Materiál** (např. krmivo pro skot) a **Zboží** (aktiva nakoupená s účelem následného prodeje). Také tyto účty jsou předmětem IAS 2 Zásoby.

Skot v živočišné výrobě je rozdělen poměrně rovnoměrně mezi krátkodobý a dlouhodobý. Dlouhodobě chovaný skot je uveden na účtu **Dospělá zvířata a jejich skupiny**. Na tomto účtu má společnost evidovány tři skupiny skotu – dojně krávy,

masné krávy a plemenné býky. V rámci krátkodobého majetku jsou zvířata vedena pouze na účtu **Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny**. Zde jsou zařazena telata, jalovice a hovězí žír ať už určené k produkci mléka či k prodeji na jatka. Do zásob je tedy účtován skot, který zatím nedosáhl zralosti, případně tzv. jateční hmotnosti (přibližně 600 kg a 19 měsíců). Po dosažení zralosti může být skot převeden do dlouhodobého majetku nebo ponechán v zásobách (např. při nesplnění minimální výše ocenění určené společností pro vstup do dlouhodobého majetku).

Tab. č. 2: Biologická aktiva a zemědělská produkce k 31. 12. 2015 (v tis. Kč)

Položka	Hodnota
Dospělá zvířata a jejich skupiny	13 910
Materiál	5 054
Nedokončená výroba	23 084
Výrobky	28 115
Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	26 486

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů ZEAS Puclice

V tabulce číslo dva jsou uvedeny položky rozvahy sestavené k 31. prosinci 2015, které zahrnují biologická aktiva nebo zemědělskou produkci společnosti. Dále je v tabulce č. 3 zobrazen počet kusů a hodnota skotu zařazeného do zásob – na účtu Mladá a ostatní zvířata.

Tab. č. 3: Krátkodobá živočišná aktiva k 31. 12. 2015 (v tis. Kč)

Položka	Ks	Cena
Telata mléčná	208	1 201
Telata masná	2	19
Telata do 6 měsíců mléčná	240	2 921
Jalovice mléčné	329	7 332
Jalovice masné	257	4 315
Hovězí žír mléčný	8	262
Hovězí žír masný	222	5 606
Jalovice vysokobřezí mléčné	120	3 955
Jalovice vysokobřezí masné	35	875
CELKEM	1 421	26 486

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů ZEAS Puclice

Tato uvedená krátkodobá biologická aktiva jsou oceňována jako příchovky zvířat prostřednictvím jejich nabírané hmotnosti. Je vycházeno z pravidelně probíhajících vážení jednotlivých kusů a jako ceny jsou použity hodnoty určené společností na základě vnitropodnikových kalkulací.

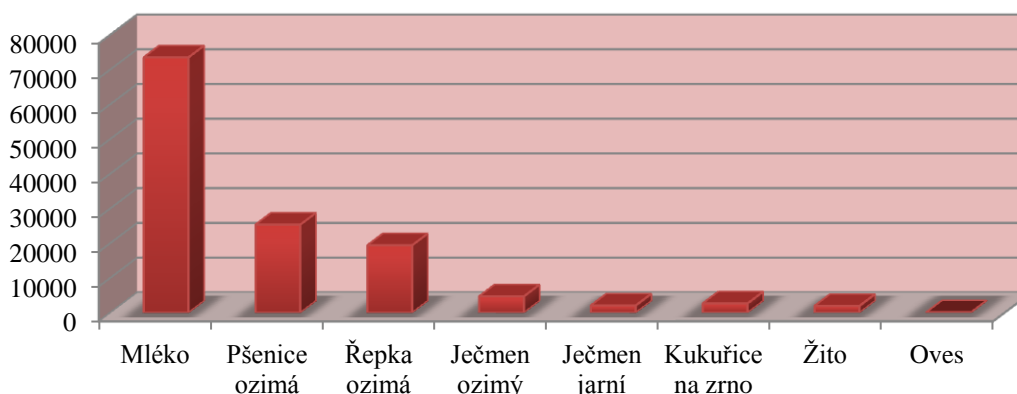
6 Zkoumání výše tržních cen na regulovaných trzích

Využití reálné hodnoty bude ukázáno na příkladu biologických aktiv a zemědělské produkce, které spadají do kompetence standardu IAS 41. Prvním krokem dle IFRS 13 je charakterizování položek, které mají být oceňovány pomocí fair value. Dále je třeba pro tyto aktiva či pasiva určit hlavní (nejvýznamnější) trh, z kterého budou používány tržní ceny. Identifikace hlavního trhu pro určení výše reálné hodnoty vybraných aktiv je pro tuto práci stěžejním bodem.

6.1 Charakterizování položek pro ocenění reálnou hodnotou

Reálnou hodnotou musejí být oceňovány všechny položky v kompetenci IAS 41, jež byly uvedeny v předchozí kapitole. Pro zjednodušení následného výzkumu byly ze zemědělských produktů a biologických aktiv ve společnost ZEAS Puclice vybrány ty nejvýznamnější. Měřítkem byl zvolen podíl tržeb jednotlivých aktiv na celkových tržbách společnosti v roce 2015.

Obr. č. 6: Tržby produktů rostlinné výroby v roce 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů ZEAS Puclice

Na obrázku číslo 6 jsou znázorněny tržby přijaté v roce 2015 za prodej položek vlastní výroby, které budou brány v úvahu pro další část práce. Společnost ZEAS Puclice také kromě výše zmíněných výrobků produkuje ve vysokém množství **kukuřici na siláž**, pro niž analýza reálné hodnoty nebyla brána v potaz.

Na tržbách za výrobky a služby, které činily pro daný rok 142 848 Kč, se mléko podílelo 51% a pšenice s řepkou necelými 18% a 14%. Ječmen se do tržeb promítl pouze 3%, podíly ostatních aktiv dosahovaly nevýznamných hodnot. Největší účast na

celkových tržbách tedy měly **mléko** společně s **pšenicí ozimou** a **řepkou ozimou**, proto bude právě pro tato tři aktiva provedena rekognoskace výše tržní ceny.

Reálná hodnota bude dále zkoumána u **dlouhodobého skotu**, který reprezentuje biologická aktiva v živočišné výrobě přeceňovaná na fair value na základě požadavku IAS 41. V této skupině jsou zařazeny dojné (mléčné) krávy, krávy chované kvůli produkci telat a masu na jatka a o plemenné býky.

6.2 Identifikace hlavního trhu pro vybrané komodity

Výběr hlavního trhu pro oceňovaná aktiva či pasiva probíhá při prvotním ocenění. Dále by pak měla být kontrolována platnost trhů pro jednotlivé položky při přecenění na fair value k bilančnímu dni. Pokud by byl identifikován jiný trh, jež více odpovídá definici hlavního trhu, měla by společnost na tuto skutečnost zareagovat a orientovat se podle tržních cen na tomto nově zjištěném trhu uvedených.

Hlavním trhem je trh, na němž probíhá největší množství obchodů s oceňovanou položkou, a jež zároveň vykazuje nejvyšší úroveň aktivity pro tuto položku. Pro identifikaci hlavního trhu vybraných komodity je proto nutné vyhledat informace o místech, **kde se s danými komoditami obchoduje** a také o **objemech obchodů**, které se na těchto místech realizují.

V předložené práci byl **zvolen předpoklad**, že největší objem obchodů s jednotlivými komoditami probíhá na světových burzách. Proto jsou dále zkoumány pouze tyto regulované trhy a ceny na nich určené. Burzy s jistotou splňují požadavek aktivního trhu, neboť jsou přístupné, veřejně poskytují informace o cenách a je na nich možno obchodovat kdykoliv (v rámci hodin určených na burzách k obchodování).

Stanovení reálné hodnoty aktiv či pasiv pomocí kotované ceny získané z burzy je **podle IFRS 13** označováno za **tržní metodu** (přístup). Pokud by v této práci měla být brána v úvahu možnost stanovení cen prostřednictvím výnosového či nákladového přístupu (případně v kombinaci s tržním přístupem), bylo by téměř nemožné odhadnout adekvátní výši ocenění. Ve společnostech jsou konečné ceny zemědělských komodit často výsledkem složitých kalkulací a propočtů, jež jsou založeny na mnoholetých zkušenostech manažerů a odborných pracovníků.

Tržním přístupem je ve standardech IAS/IFRS poukazováno na získávání cen pro oceňovaná aktiva či pasiva z hlavního (nejvýznamnějšího) trhu – kterým ovšem nemusí být pouze trhem burzovním, ale též např. signifikantním místním trhem.

Další podmínkou proto bylo určeno, že následná analýza výše tržních cen bude probíhat **pouze na regulovaných trzích - burzách.**

Při charakterizování položek, u nichž bude proveden průzkum tržních cen, byla vynechána kukuřice na siláž. Bylo tak učiněno z důvodu, že tato komodita není obchodována na burze, proto se její tržní cena musí na základě znalostí managementu podniku odhadovat nebo stanovovat pomocí mimoburzovních trhů. Oceňování kukuřice na siláž tak nesplňuje předpoklad zvolený v rámci této práce.

6.2.1 Postup určení potenciálních hlavních trhů

Dalším krokem uvedeným v teoretické části práce, který musí společnost po charakterizování oceňovaných položek provést je zvážit, **na které z trhů má přístup.**

Vzhledem k abstrahování od mimoburzovních trhů lze předpokládat, že by společnost ZEAS Puclice mohla mít přístup na všechny zbývající trhy. Na burzách totiž může obchodovat v podstatě kdokoliv, nejsou vyžadovány žádné speciální požadavky, které by znemožňovaly některým subjektům využití jejich služeb. Obchody na burzách mohou pomocí zprostředkovatelů uskutečňovat nejen právnické osoby, ale také samostatné fyzické osoby.

Protože budou hledány trhy pro zemědělské produkty a biologická aktiva, lze regulované trhy omezit na **komoditní burzy**. Jak z názvu vyplývá, na těchto trzích probíhají **transakce s komoditami**.

Komoditou je přímo označováno zboží, které je standardizováno a obchodováno na burzách. Její primární vlastností je možnost záměny komodit stejného druhu, např. pšenice vypěstované v Evropě a pšenice vypěstované v Americe. Ač se tyto obiloviny mohou do jisté míry lišit, obchodovány jsou jako identické. Důležité je však upozornit, že každá burza má přesně vymezené kontrakty na jednotlivé druhy produktů, v nichž jsou uvedeny minimální požadavky na jakost těchto komodit. [11]

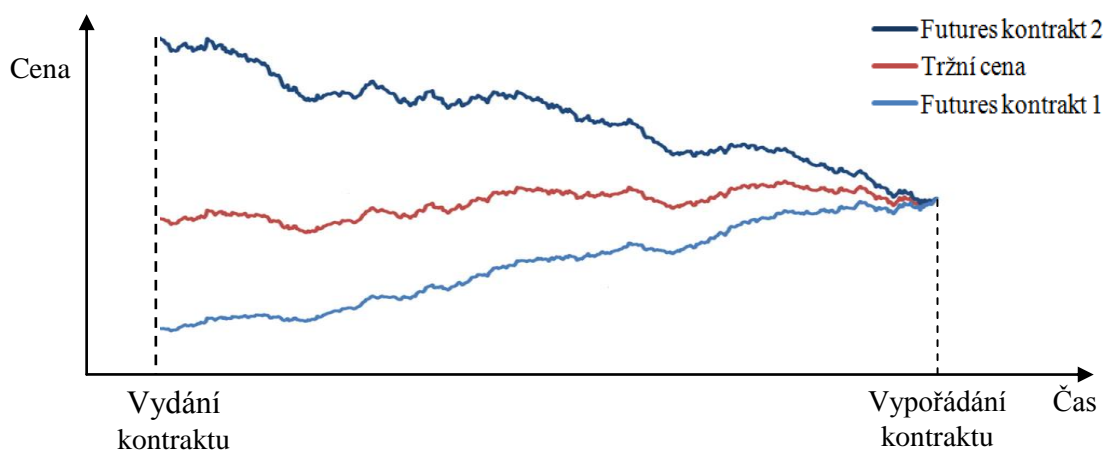
Prostřednictvím komoditních burz může být s produkty spadajícími do sekce zemědělství obchodováno několika různými způsoby. Nejčastěji využívány jsou futures

(termínové) kontrakty, jimiž prodávající s kupujícími uzavírají dohodou o prodeji přesně určeného množství komodity v přesně určené kvalitě, které však bude dodáno v budoucím termínu. Hlavní výhodou obchodu prostřednictvím futures je možnost zajištění se proti nepříznivému vývoji budoucích cen komodit či nenadálému kolísání v těchto cenách. Jednotlivé termínové kontrakty jsou rozděleny podle měsíce jejich splatnosti, např. srpnové futures, mohou být obchodovány již od počátku ledna, ale k jejich vypořádání dojde právě v měsíci srpnu. [1]

Další formou obchodů na burzách je nákup opce na zemědělské produkty. Jedná se o podobný finanční nástroj jako futures s tím rozdílem, že k obchodu v budoucnu nemusí skutečně dojít. Kupující si zajišťuje pouze právo na nákup dané komodity. Přímé transakce jsou na burzách prováděny v minimálním množství. Obzvláště v případě zemědělských komodit, kvůli jejich špatné skladovatelnosti a relativně nízké trvanlivosti. [1]

Vzhledem k největšímu využití byly zkoumány **historické ceny** daných komodit právě prostřednictvím uzavřených **futures kontraktů**. Čím méně dní zbývá do vypořádání kontraktu, tím více jsou jeho ceny odvozovány od cen tržních. Hodnota futures je potom v den jejich vypořádání srovnatelná s cenou fyzicky uskutečňovaných transakcí s danou komoditou. Proto mohou být historické ceny futures označeny za ceny tržní. Pro ilustraci je vložen obrázek č. 7, jež tento proces graficky zobrazuje.

Obr. č. 7: Ukázka vývoje cen termínových kontraktů

Zdroj: Vlastní zpracování dle [11]

Po vyloučení neregulovaných a regionálních trhů zbývá pro pátrání stále obrovské množství potenciálních hlavních trhů – komoditních burz. Proto byly zvoleny dva způsoby postupu nalezení těch největších a nejvýznamnějších komoditních burz, které by hlavní trhy mohly představovat.

Veškeré světové burzy musejí být oficiálně zaregistrovány a získat licenci k obchodování u regulačního orgánu určeného dle jejich umístění. Na americké burzy např. dohlíží Komise pro cenné papíry a burzy, české burzy jsou kontrolovány ministerstvy podle charakteru komodit, jež jsou na nich obchodovány (Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zemědělství). Prvním krokem tedy bylo **vytvoření seznamu** vypátraných registrovaných **komoditních burz** po celém světě. Výčet komoditních burz je vložen do přílohy D.

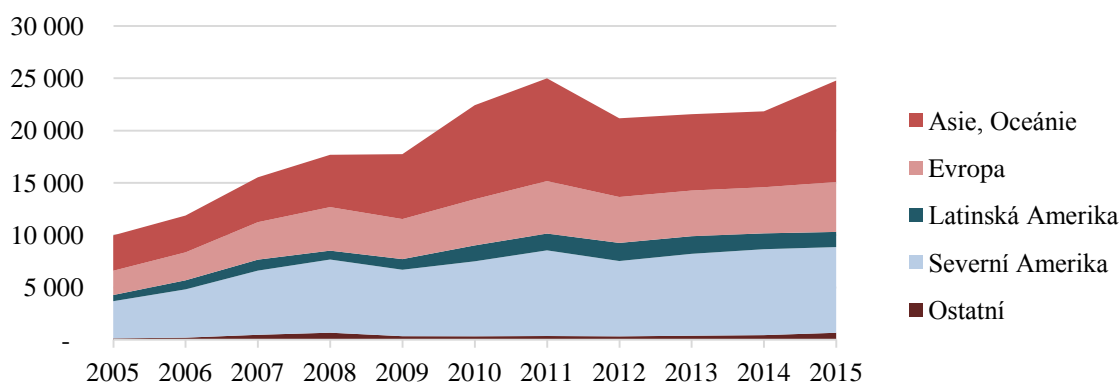
Přestože většina burz obchoduje s rozlišnými portfolii produktů, mezi které se zpravidla řadí také zemědělské komodity, existují i úzce zaměřené burzy (směňující např. jen kovy, ropné produkty, apod.). Seznam byl proto dále redukován na komoditní burzy, jež se ať už primárně nebo pouze částečně zabývají směnou zemědělských komodit.

Mezi zbylými burzami se však neustále nachází mnoho malých a méně významných komoditních burz, proto bylo nutné zvolit jisté kritérium, jímž by se tyto burzy daly seřadit od nejvíce po nejméně významné. Jednou z možností by mohlo být nalezení **výše tržní kapitalizace** pro všechny tyto burzy, tedy součin množství akcií jednotlivých burz s aktuální tržní cenou za jednu akcii. Tento proces by sice pomohl identifikovat největší burzovní subjekty, byl by však časově velmi náročný.

Jak již bylo uvedeno, ceny vybraných komodit budou hledány pomocí historických cen futures kontraktů. Proto byl za kritérium pro seřazení zvolen právě **počet uzavřených termínových kontraktů** na jednotlivých burzách.

Zde se výzkum opřel o reporty vydávané americkou profesní asociací FIA (Futures Industry Association). Tato organizace sdružuje data od více než 70 největších komoditních burz po celém světě, jejichž sumarizace a přehledy zveřejňuje v magazínu „Market Voice“ a vydávaných ročních zprávách. Vycházeno bylo z nejaktuálnějšího ročního reportu – „2015 Annual Survey“. [2]

Obr. č. 8: Vývoj počtu uzavřených termínových kontraktů v daných oblastech

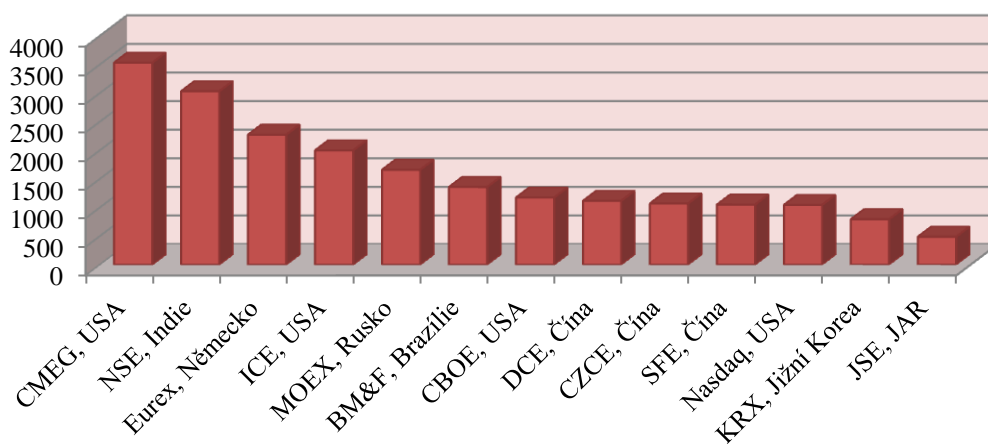

Zdroj: Vlastní zpracování dle [2]

V jakých částech světa je s futures obchodováno nejvíce, lze pro orientaci pozorovat na obrázku uvedeném níže. Hodnoty jsou zobrazeny pro období let 2005 až 2015, na ose Y je množství uzavřených termínových kontraktů v milionech kusů. Celkem bylo pro rok 2015 uzavřeno více než 24 775 milionů termínových kontraktů na nejrůznější komodity, Přes 70% obchodů proběhlo na burzách umístěných v Severní Americe a zemích Asie, Austrálie a Tichomoří. [2]

FIA ve svém ročním reportu nabízí výčet světových burz seřazených právě podle množství uzavřených futures. Na obrázku číslo 9 jsou zobrazeny ty burzy, které na základě tohoto kritéria zaujímají vrchní pozice. U každé z nich je za názvem uveden také stát, kde se daná burza nachází. První pozici obsadila americká skupina CME Group s téměř 3 532 miliony prodanými kusy futures. Poslední zobrazenou je burza JSE sídlící v Jihoafrické republice, jež zobchodovala 488 milionů futures. Zbytek seznamu seřazených burz je uveden v příloze E této práce.

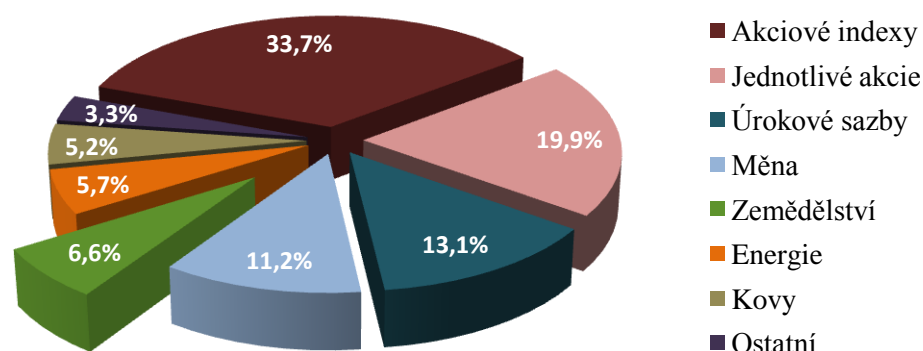
Obr. č. 9: Světové burzy dle počtu obchodovaných futures kontraktů pro rok 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle [23]

Termínové obchody se však vystavují na mnoho druhů podkladových aktiv. Nejvíce futures bylo za rok 2015 uzavíráno na akciové indexy a akcie konkrétních obchodních společností. Mezi obchodovanými termínovými kontrakty činily vystavené futures na zemědělské komodity pouze 6,6%. Proto se nelze řídit pouze dle výše seřazených regulovaných trhů. Podíl prodaného množství různých druhů termínových kontraktů v roce 2015 je ukázán na obrázku č. 10.

Obr. č. 10: Průměrná struktura termínových obchodů v roce 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle [2]

Struktura uzavřených termínových kontraktů se může zcela lišit burzu od burzy díky řadě faktorů. Strategií některých komoditních burz může být zaměření se na prodej kovů, jiné mohou být více specializovány např. na kotované akcie společností. V oblasti zemědělství může docházet ke značným rozdílům zejména díky historii a tradicím oblasti, ve které se burza nachází. Asijské burzy nabízejí obecně více kontraktů na různé druhy rýží, v Americe jsou dominantní futures na kukuřici či pšenici.

Po zvážení předchozího průzkumu bylo pro redukci získaných výčtů provedeno porovnání obou zmíněných postupů – seznamu komoditních burz obchodujícími se zemědělskými produkty a seznamu burz, které v roce 2015 uzavřely největší objem futures kontraktů. Takto bylo zjištěno následující 14 největších a nejdůležitější burz, které jsou klíčovými kandidáty na hledané hlavní trhy:

- **CME Group (CMEG);**
- **Intercontinental Exchange (ICE);**
- **Euronext;**
- **Deutsche Börse Group (DBG);**
- **Dalian Commodity Exchange (DCE);**

- **Zhengzhou Commodity Exchange (CZCE);**
- **JSE Securities Exchange (SAFEX);**
- **National Multi Commodity Exchange (NMCE);**
- **Australian Securities Exchange (ASX);**
- **Mercado a Término de Buenos Aires (MATba);**
- **Minneapolis Grain Exchange (MGEX);**
- **National Commodity & Derivates Exchange (NCDEX)**
- **Moscow Exchange (MOEX);**
- **BM&F Bovespa:** Bolsa de Mercadorias & Futuros, Bolsa de Valores de Sao Paulo.

CME Group

Tato nadnárodní skupina se sídlem v Chicagu, Illinois, představuje jednu z největších burz ve světě. Vznikla v roce 2007 sloučením burz Chicago Mercantile Exchange (CME) a Chicago Board of Trade (CBOT). Obě z těchto burz měly před spojením více než stoletou tradici a původně byly rivaly na americkém trhu. CME Group zprostředkovává téměř 90% veškerých futures kontraktů v USA. Kromě nich patří pod skupinu CMEG také Kansas City Board of Trade (KBOT) soustředěná na obchodování se pšenicí, jejíž kontrakty byly v roce 2014 sloučeny pod CBOT, či New York Mercantile Exchange (COMEX), která se zaměřuje na trh s kovy a energií.

Kromě sloučených burz má CMEG uzavřená strategická partnerství např. s BM&F Bovespa, Johannesburg Stock Exchange nebo Minneapolis Grain Exchange, která umožňují investorům obchodovat s dohodnutými produkty nejen na domovské burze, ale také na té partnerské (futures na pšenici od CBOT je možné zakoupit na burze BM&F sídlící v Brazílii).

Skupina CMEG disponuje širokým portfoliem produktů. Pro tuto práci jsou důležité komoditní obchody se zemědělskou produkcí. Z této oblasti nabízí burza různé kontrakty především na kukuřici, sójové boby, pšenici, oves, rýži, sýry, mléko, máslo, palmový olej, hovězí maso a vepřové maso. [10]

Intercontinental Exchange (ICE)

Druhou největší skupinou burz byla určena Intercontinental Exchange pocházející z Atlanty. Své kanceláře má v roce 2015 také v Londýně, Chicagu, Singapuru,

Winnipegu a Amsterdamu. Pod tuto burzu patří 11 mezinárodních regulovaných trhů, mezi nejvýznamnější se řadí:

- ICE Futures Europe (LCE): sídlo v Londýně, vlastní kontrakty bývalé NYSE Liffe;
- ICE Futures US;
- ICE Futures Canada: bývalá burza Winnipeg Commodity Exchange (WCE);
- ICE Futures Singapore: obchoduje pouze s energií, kovy a měnou;
- New York Stock Exchange (NYSE).

Stejně jako CMEG se i ICE zabývá velkou škálou produktů. V rámci zemědělských komodit obchoduje převážně s kávou, bavlnou, kakaem, zmrzlým koncentrovaným pomerančovým džusem, cukrem, canolou, kukuřicí, sójovými boby a pšenicí. [27]

Euronext

Největší evropskou burzou je Euronext sídlící v Paříži, který dále operuje v Belgii, Nizozemí, Portugalsku a Velké Británii. Tato burza má poměrně složitou historii, začínající sloučením francouzské Marché á Terme International de France (MATIF) s burzami v Amsterdamu a Bruselu. Nedlouho po vzniku spojil Euronext své síly s London International Financial Futures and Options Exchange (LIFFE).

V roce 2007 byla Euronext odkoupena vlastníkem americké burzy NYSE, čímž byla vytvořena burzovní skupina NYSE Euronext. Jako celek byla tato skupina v listopadu 2013 spojena pod Intercontinental Exchange. Cílem ICE bylo získat zejména Londýnskou část tohoto burzovního koncernu – LIFFE. Euronext se po rozhodnutí svých představitelů v červnu 2014 odpojil od skupiny ICE a získal tak samostatnost. [17]

Euronext obchoduje se značným množstvím zemědělských komodit, především s pšenicí, kukuřicí, řepkou, máslem a sušeným odtučněným mlékem. [17]

Následující text již bude věnován vybraným komoditám ze společnosti ZEAS Puclice, pro něž budou v rámci výše uvedených 14 burz hledány obchodovaná množství a tržní ceny, dle kterých bude rozhodnuto o existenci hlavního, případně nejvýznamnějšího trhu. Veškeré informace jsou získány z webových stránek jednotlivých burz uvedených v literárních zdrojích této práce.

6.2.2 Pšenice ozimá (Winter Wheat)

Pšenice je komoditou, která je na burzách uváděna v nejvíce druzích. Základní charakteristikou je doba sklizně pšenice – podle této doby jsou rozlišovány pšenice jarní a ozimá. Pšenice jarní je seta dle svého pojmenování začátkem jara a sklizena je téhož roku na podzim. Proto i kontrakty na tuto komoditu jsou prodávány přibližně již od března či dubna s vypořádacím datem k podzimním měsícům.

Jarní pšenice je označována anglickým názvem „spring wheat“. Pšenice ozimá je obchodována pod názvem „winter wheat“. Pěstování pšenice ozimé celosvětově převažuje nad pěstováním pšenice jarní. [56]

Kromě rozdělení dle doby setí a sklizně jsou pšenice dále rozlišovány na základě tvrdosti zrna na tvrdou a běžnou pšenici. Tvrdá (Durum) je používána především na výrobu těstovin, jedná se tedy o pšenici potravinářskou. Za tzv. měkkou či běžnou pšenici je označována všechna ostatní – využívaná jako potravinářská i krmná. [56]

Obchody se všemi potravinářskými komoditami potom také probíhají **v různých kvalitách těchto produktů**. V kontraktech jednotlivých burz jsou přesně vymezeny požadavky na kvalitu komodit s případnými slevami při dodání kvalitativně nižších komodit nebo mírným navýšením ceny při dodání velmi kvalitních produktů. Pšenice je řazena do skupin kvality dle svých vlastností, jako jsou vlhkost, obsah bílkovin, lepku nebo stupeň poškození hmyzem. Tyto charakteristiky jsou vyhodnocovány pomocí vzorku při dodání zboží.

Na každé burze je v kontraktu na konkrétní komoditu přesně určeno minimální množství, které si lze koupit. Např. kontrakty amerických burz jsou běžně prodávány na množství 5 000 bušlů, jež v přepočtu představuje přibližně 136 tun, tudíž nákupem dvou kontraktů pšenice kupující sjednává obchod na množství 272 tun tohoto zboží.

Ceny kontraktů jsou stanoveny v jednotkách země, kde se burza nachází. V Americe se tak cena pšenice udává prostřednictvím amerických dolarů, respektive centů za nákup jednoho buše, v Evropě potom bývá udávána v eurech za tunu komodity.

Pšenice jako komodita je obchodována téměř na všech burzách, které se zabývají zemědělskými produkty. Na webových stránkách výše vypsáných komoditních burz byly získány následující informace o pšenici:

Tab. č. 4: Ceny pšenice na jednotlivých burzách k 31. prosinci 2015

Burza	Název	Cena	Jednotka	CZK/t
CBOT	SRW wheat	470,00	USDc/bušl	4 286,92
CBOT	HRW wheat	468,40	USDc/bušl	4 272,33
ICE Futures U.S.	Wheat	470,00	USDc/bušl	4 286,92
ICE Europe	Feed wheat	114,00	GBP/t	4 197,71
ICE Canada	Milling wheat	237,00	CADc/t	4 238,51
ICE Canada	Durum wheat	318,00	CADc/t	5 687,11
Euronext	Milling wheat	173,75	EUR/t	4 695,59
DBG	Weizen	173,50	EUR/t	4 688,84
NCDEX	Wheat Delhi	1 668,00	INR/q	6 258,67
MGEX	Spring wheat	493,20	USDc/bušl	4 498,53
CZCE	Glutan wheat	2 918,00	CNY/t	11 158,43
CZCE	Pumai wheat	2 482,00	CNY/t	9 491,17
MATba	Trigo	150,50	ARS/t	3 736,01
ASX	Wheat	273,22	AUD/t	4 956,76

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Všechny ceny byly zjišťovány k datu 31. prosince 2015. Přehled kurzů a převodů jednotek, jež byly využívány ke stanovení cen v korunách za jednu tunu, je vložen na konec práce do přílohy F. V tabulce č. 4 si lze všimnout, že ceny na burzách jsou přibližně srovnatelné s výjimkou čínské burzy CZCE, která nabízí pšenici odlišné kvality a druhu, proto je její cena vyšší. Drahou pšenici v porovnání s ostatními burzami nabízí indická NCDEX. Pokud by bylo shledáno, že pro pšenici nelze identifikovat hlavní trh, mohly by být pro stanovení reálné hodnoty pšenice použity tržní ceny z NCDEX, jakožto **nejvýhodnějšího trhu**.

Pokud by měly být brány v úvahu **objemy obchodovaných termínových kontraktů** na pšenici, vůdčí postavení s přehledem zaujímá burzovní skupina **CME Group**. Na druhém místě se nachází ICE Europe a třetí místo obsadila francouzská burza Euronext.

ICE Europe nabízí jediný druh potravinářské pšenice označené „Feed wheat“. V roce 2016 je k dispozici 10 druhů kontraktů s datem vypořádání od května 2016 do března 2018. Za prosinec roku 2015 bylo na této burze obchodováno více než 900 tisíc

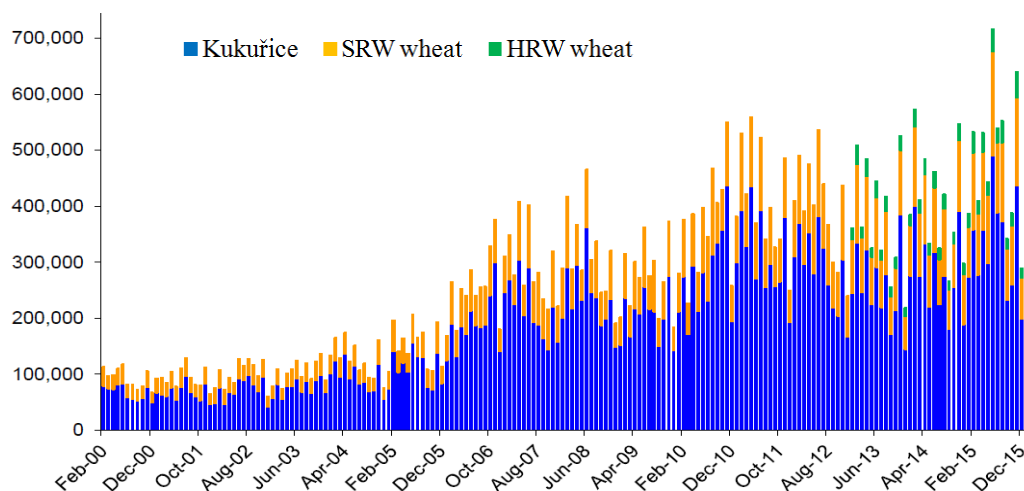
futures kontraktů, což představuje průměr 75,6 tisíc kontraktů na den. Kontrakty na pšenici jsou uzavírány v množství 100 t/kontrakt, což znamená, že bylo denně v průměru prodáno 7,56 mil tun pšenice. [27]

Prostřednictvím komoditní burzy CBOT, člena skupiny CME Group, jsou nabízeny 2 druhy kontraktů na pšenici:

- **SRW Wheat** – „soft red winter wheat“, tedy pšenice ozimá s měkkými zrny, která je díky své odrůdě zbarvená do červené barvy;
- **HRW Wheat** – „hard red winter wheat“, jež je zástupcem Kansaské tvrdé pšenice.

V největším objemu je obchodována klasická měkká pšenice SRW. Její průměrný denní prodej za prosinec 2015 činil přes 73 tisíc kontraktů – na množství 5 000 bušlů/kontrakt, tedy téměř 10 mil tun, v porovnání s průměrnými 17 tisíci kontrakty za pšenici HRW. Měkká pšenice je na CBOT v roce 2016 dostupná v 12 různých termínech dodání od května 2016 až do června roku 2018. [10]

Obr. č. 11: Průměrné denní množství futures obilovin pro dané měsíce, CME

Zdroj: [10]

Na grafu č. 11 jsou znázorněna průměrná denní množství prodaných futures kontraktů za oba druhy pšenice a za kukuřici od února 2000 do prosince roku 2015. Denní průměr pro kukuřici byl v prosinci 2015 zaznamenán ve výši téměř 199 tisíc kontraktů o stejném množství jako u pšenice, 5 000 bušlů. Kukuřice je na této burze nejvíce směňovanou zemědělskou komoditou.

Cena měkké pšenice z Chicagské burzy činila k 31. prosinci 4 286,92 Kč za jednu tunu. Obrázek číslo 12 ukazuje vývoj tržní ceny tohoto druhu pšenice od počátku listopadu 2015 do konce února 2016. Výše tržní ceny se pohybovala v rozmezí 445 až 525 centů, což v přepočtu činí 4 059 - 4 789,- Kč.

Obr. č. 12: Vývoj ceny SRW pšenice od listopadu 2015 do února 2016, CBOT

Zdroj: [5]

Hlavním trhem pro pšenici byla tedy stanovena burza náležející do skupiny CME Group – Chicago Board of Trade se svým kontraktem na SRW wheat. Společnost má však při identifikaci hlavního trhu jistou míru volnosti.

Kvalitativně by se jednotlivé druhy pšenice neměli značně odlišovat. Pokud by ale před oceňováním produktu společnost konstatovala, že je její pšenice vzhledem k některé ze svých **charakteristických vlastností specifickým produktem**, musela by být tato vlastnost brána v potaz také při hledání hlavního trhu pro dané aktivum.

U pšenice může být kupříkladu brán za významnou charakteristiku fakt, že společnost pěstuje pouze krmnou pšenici, tudíž by mohly být dále zkoumány jen některé z nalezených kontraktů (např. na měkkou pšenici). Tím by se samozřejmě mohl změnit identifikovaný hlavní trh a tak i výše tržních cen, jež by bylo možné použít na stanovení reálné hodnoty tohoto aktiva.

6.2.3 Řepka ozimá (Rapeseed)

Další komoditou z rostlinné výroby byla zvolena řepka ozimá. Řepka není na burzovních trzích tak hojně obchodovaným zbožím jako např. pšenice. V početnějším množství jsou spíše nabízeny substituty řepky (sója, slunečnicová semínka).

Na její rozdělení dle doby pěstování a sklizně není při obchodování na burze kladen takový důraz. Hlavním odlišením je pouze doba vypořádání futures – doba dodání řepky, kterou si kupující volí dle potřeby.

Důležitá je však diference mezi klasickou řepkou a tzv. „canolou“. Canola je rostlinou, která byla v Kanadě z řepky vyšlechtěna. Jedná se tak o samostatnou plodinu se specifickým a předepsaným obsahem živin, proto by s řepkou neměla být zaměňována. Využití nachází canola díky své vysoké výživové hodnotě především v potravinářském průmyslu, kde je z ní vyráběn olej. Světově nejvíce je pěstována právě v Kanadě. I přes rozdílné vlastnosti je canola často využívána pro benchmarking obchodů s řepkou. [52]

Kontrakty na řepku jsou nabízeny pro různé stupně zpracování této komodity. Nakoupit lze semínka „rapeseed“, která se obchodují nejvíce. Po rozdrčení těchto semínek vznikají dvě samostatné komodity: řepkový olej „rapeseed oil“ a drcená řepka „rapeseed meal“. Olej je využíván v potravinářském průmyslu nebo na výrobu bionafty, zbytky z drcení semínek jsou používány jako výživné krmné směsi pro chovná zvířata. Před výběrem tržních cen řepky je tedy třeba zvážit, pro jaký stupeň zpracování tohoto produktu bude cena zvolena. Hledaná futures byla na kontrakty **pro semínka řepky**.

Tab. č. 5: Ceny řepky a jejích odrůd na daných burzách

Burza	Název	Cena	Jednotka	CZK/t
ICE Canada	Canola	476,50	CADc/t	8521,73
Euronext	Rapeseed	374,00	EUR/t	10107,35
NCDEX	Rape Mustard	4 289,00	INR/q	16093,19
CZCE	Rapeseed	3 995,00	CNY/t	15276,88
CZCE	Rapeseed meal	1 801,00	CNY/t	6887,02
CZCE	Rapeseed oil	5 632,00	CNY/t	21536,77
ASX	Eastern Canola	535,00	AUD/t	9705,97

Zdroj: Vlastní zpracování, 2016

V tabulce číslo 5 jsou uvedeny burzy nabízející futures na řepku a její odrůdy. Největší obchodované množství bylo zjištěno pro kontrakty s canolou na kanadské pobočce burzy ICE. Canola v roce 2007 nahradila svým zařazením do portfolia produktů burzy ve Winnipegu (ICE Canada) klasické termínové kontrakty na řepku. Od té doby je zde světově nejvíce obchodovaným futures na canolu. Pro klasickou řepku byl však za nejaktivnější (hlavní) trh určen francouzský **Euronext**.

Prodej řepky má na burze Euronext dlouholetou tradici. V roce 2014 navíc kromě konvenčních kontraktů na semínka řepky zahájila tato burza prodej dalších souvisejících futures – na olej a drcená semínka. Tímto krokem se snažila zvýšit zájem o řepku oproti konkurenční canole a ostatním komoditám používaných na výrobku oleje a odpověděla tak na výzvy výrobců zvířecích krmiv a rychle se vyvíjejícího trhu s bionaftou. [18]

Všechny druhy zpracování řepky nabízí Euronext po 10 kontraktech na různé doby vypořádání, pro semínka se jedná o květen 2016 až srpen 2018. Zatímco jsou olej s drcenými semínky poměrně málo obchodovány, klasických futures na semínka řepky se v prosinci 2015 prodalo v průměru 12 tisíc za den. Kontrakt je určen na množství 50 tun, denně tedy bylo obchodováno průměrně 600 tisíc tun. [18]

Obr. č. 13: Cena řepky na přelomu roku 2015, Euronext

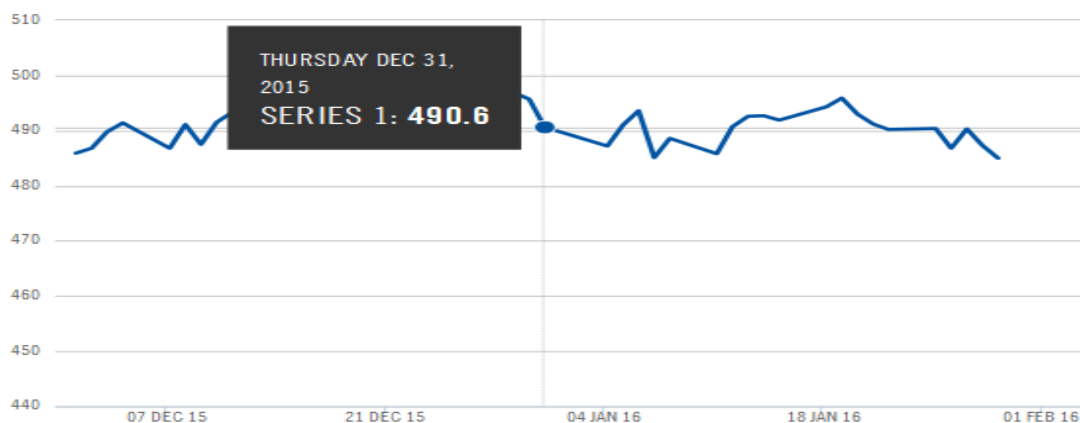
Zdroj: [5]

Cena jedné tuny řepky se pohybuje kolem 10 tisíc korun. K 31. prosinci činila tržní cena na burze Euronext 10 107, 35 Kč/t. Na obrázku číslo 14 je zobrazen vývoj této tržní ceny od listopadu 2015 do konce února 2016. Od přelomu roku 2015 lze pozorovat výrazný pokles.

Kvůli své významnosti budou dále uvedena také základní specifika canoly nabízené na ICE Canada. Canola je na této burze nabízena pouze v základní variantě na semínka, pro které je k dispozici 11 kontraktů s dobou vypořádání do května 2018. Pro canolu bylo na burze ICE Canada za prosinec uzavřeno více než 585 tisíc termínových kontraktů, které jsou nabízeny pro množství 20 tun. Cena canoly se na konci prosince

2015 pohybovala ve výši 8,5 tisíce Kč/t. Vývoj ceny na přelomu roku byl vyrovnanější, než u řepky. Výše tržní ceny canoly z ICE Canada je ukázána na obrázku č. 13. [27]

Obr. č. 14: Cena canoly k 31. prosinci 2015, ICE Canada

Zdroj: [27]

V této práci byla hlavním regulovaným trhem pro řepku ozimou stanovena **francouzská burza Euronext**. Rozhodnutí o výběru hlavního trhu je však opět ponecháno v kompetenci každé společnosti. Ta by měla uvažovat nejen nad tím, jakou podobu řepky bude oceňovat, ale také zda se společností pěstovaná řepka příliš kvalitativně neliší od té prodávané na trhu.

6.2.4 Hovězí maso (Cattle)

Pro obchodování s hovězím masem na burze je důležité porozumět užívané terminologii a chovnému cyklu krav. Telata jsou po odstavení od krav a dosažení minimální váhy (mezi 650 až 850 librami – do cca 386 kg) poslána do výkrmů, kde pomocí speciálních výživných krmiv rapidně přibírají na váze. Proces výkrmu trvá přibližně 4 měsíce a cílová hmotnost jednoho skotu, při které je poslán na porážku, se pohybuje od 1 000 do 1 300 liber. Hlavní složkou výkrmných směsí bývá především kukuřice, proto se tržní ceny skotu a kukuřice vzájemně ovlivňují. [6]

Na burzách je skot obchodován pouze ve dvou variantách:

- **Feeder cattle**: hovězí na výkrm;
- **Live cattle**: živý skot.

První z nich označuje mladý skot do jednoho roku věku, který má být poslán do výkrmny (kastrovaní býci, jalovice), termínové kontrakty „Live cattle“ označují dospělý skot. Velikost kontraktu „Feeder cattle“ je dána pro hmotnost 40 000 liber, v přepočtu přibližně 18 tun. Kontrakty pro „Live cattle“ jsou udávány na 50 000 liber masa, tedy téměř 23 tun.

Transakce s futures na hovězí maso probíhají téměř výhradně na burze CME v Chicagu. Nalzeny byly také futures na skot z brazilské burzy BM&F Bovespa. Kontrakty na tato zvířata se ale vztahují pouze na voly o váze alespoň 164 kg a stáří do 42 měsíců, jsou tak přirovnatelné k „Feeder cattle“. Velikost kontraktu je přibližně 3,8 tun čisté váhy. Přes brazilské futures je však skot obchodován v minimálním množství. [8]

Obr. č. 15: Ukázka nabídky kontraktů pro „Feeder cattle“, CME

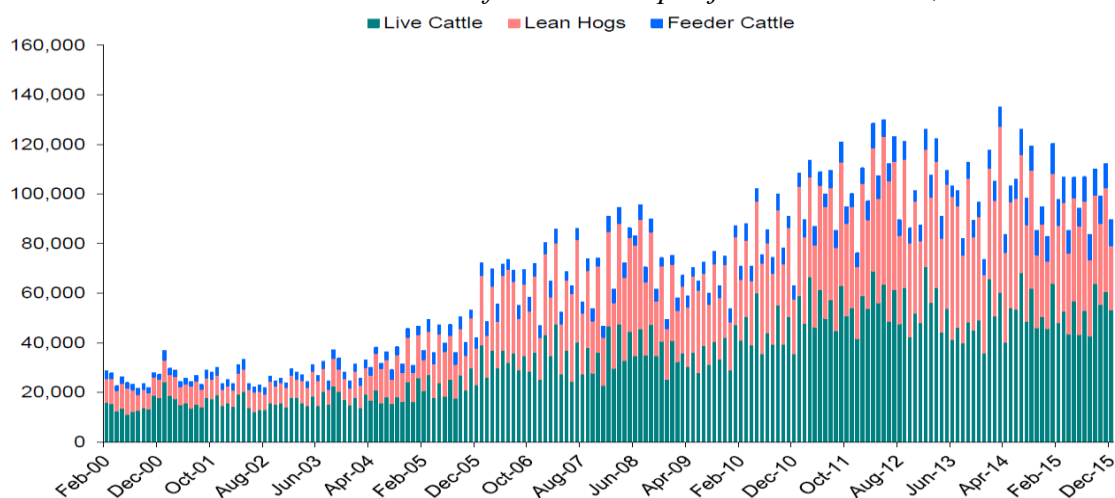
Month	Last	Change	Prior Settle	Open	High	Low	Volume	Hi / Low Limit
APR 2016	149.525	+0.125	149.400	148.925	150.000	148.575	601	153.900 / 144.900
MAY 2016	145.600	+0.175	145.425	145.275	147.050	143.950	2,881	149.925 / 140.925
AUG 2016	146.250	+0.475	145.775	146.000	147.650	144.525	2,840	150.275 / 141.275
SEP 2016	145.200	+0.750	144.450	144.450	146.350	143.225	865	148.950 / 139.950
OCT 2016	143.775	+1.050	142.725	142.725	144.700	141.475	813	147.225 / 138.225
NOV 2016	139.075	+0.725	138.350	137.925	140.250	137.025	323	142.850 / 133.850
JAN 2017	134.950	+0.650	134.300	134.125	135.825	133.900	139	138.800 / 129.800
MAR 2017	134.825	+0.725	134.100	134.050	134.825	133.750	13	138.600 / 129.600
APR 2017	-	-	0.000	-	-	-	0	No Limit

Zdroj: [10]

Oba druhy futures jsou v rámci CME nabízeny pro šest různých termínů dodání. „Feeder cattle“ vždy k lichému měsíci, „Live cattle“ k sudému měsíci. Na obrázku výše je znázorněn rozpis těchto kontraktů pro „Feeder cattle“ převzatý z CME Group.

Obr. č. 16: Průměrné denní množství futures masa pro jednotlivé měsíce, CME

Zdroj: [10]

Na Chicagské burze je kromě hovězího masa směňováno také maso vepřové, tzv. „Lean Hogs“. Průměrné denní množství prodaných futures pro obě kategorie hovězího masa a pro vepřové maso je zobrazeno v grafu č. 16 pro období od února 2000 do prosince 2015. V roce 2015 bylo v prosinci každý den prodáno v průměru pro „Live cattle“ 53 tisíc, pro „Feeder Cattle“ 9 tisíc a pro „Lean Hogs“ 25 tisíc futures. Brazilská burza denně obchodovala pro porovnání s cca 5 tisíci kontrakty. [10]

Tab. č. 6: Vývoj cen a množství prodaných futures pro dané komodity, CME

Komodita	Live cattle			Feeder cattle			Kurz ČNB USD/CZK
	USDc/libra	CZK/kg	Počet kontraktů	USDc/libra	CZK/kg	Počet kontraktů	
28.12.2015	130,85	71,09	38 191	162,65	88,37	8 170	24,645
29.12.2015	130,20	70,84	28 903	162,46	88,39	5 699	24,679
30.12.2015	133,00	72,51	45 467	165,95	90,47	9 310	24,728
31.12.2015	136,80	74,87	24 766	166,90	91,34	6 032	24,824
4.1.2016	136,43	74,57	47 871	167,63	91,63	10 569	24,794
5.1.2016	136,78	75,82	40 676	167,78	93,01	8 713	25,145
6.1.2016	136,53	75,84	43 537	168,33	93,50	8 652	25,196

Zdroj: vlastní zpracování dle [10]

V tabulce číslo 6 jsou vypsány zjištěné tržní ceny a množství prodaných kusů futures pro obě komodity z burzy CME. Cena „Feeder cattle“ se obecně pohybuje na vyšší úrovni, zejména z důvodu spekulace nad budoucí cenou hovězího masa. Na přelomu roku se tržní ceny pro „Live cattle“ pohybovaly průměrně na 74 Kč za kilogram masa,

u „Feeder cattle“ na 91 Kč. Denně bylo pro komodity prodáno v průměru 38 tisíc a 8 tisíc termínových kontraktů.

Mimo čistě tržní metodu, tedy určení cen skotu a hovězího masa pomocí burzovních trhů, se pro hovězí maso častěji využívají jiné metody. V Americe či Austrálii, kde je skot chován v početných stádech, jsou hojně využívána aukční místa zprostředkovávající směnu. Největší z takovýchto aukcí pravidelně vydávají reporty o uskutečněných obchodech, dle kterých se mohou chovatelé řídit. Maso lze též ocenit na základě „relevantního“ trhu, tzn. toho, na němž běžně dochází k prodeji skotu případně také pomocí odkupních cen jatek. [3]

Standardy IAS/IFRS kromě toho stanovují, že chovaná zvířata by se měla oceňovat pomocí **tržních cen zvířat, jež jsou si podobná** (např. věkem, plemenem či genetickou výbavou). Ceny převzaté z komoditních burz by se tak daly považovat za příliš obecné a byla by vhodná jejich dodatečná úprava. [31, s. B1831]

6.2.5 Kravske mléko (Class Milk)

Mezi zástupci aktiv oceňovaných dle IAS 41 bylo uvedeno **syrové kravské mléko**. Protože je mléko označeno za zemědělskou produkci (pochází z biologických aktiv), je nutné použít i při jeho ocenění fair value.

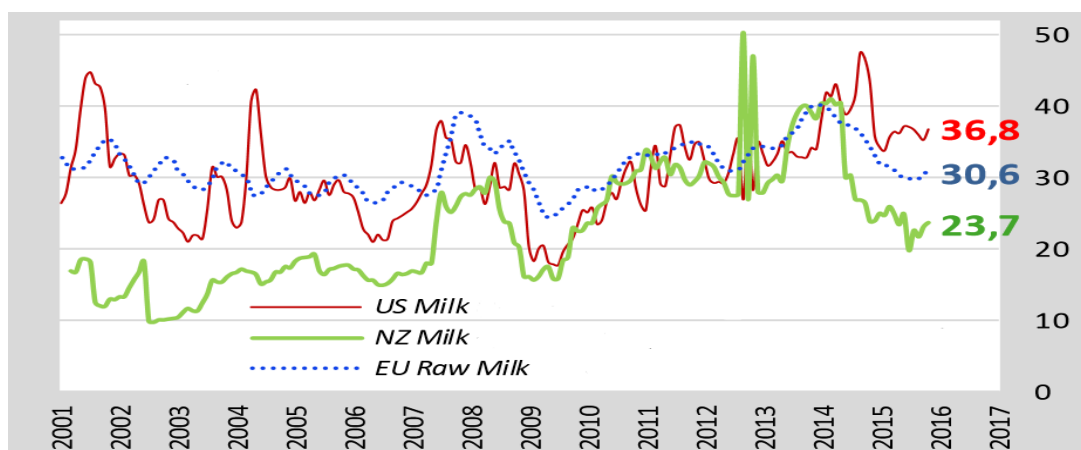
Mléko obchodované na burzách, je klasifikováno do 4 základních skupin:

- Class Milk I.: nejdražší skupina mléka, klasické syrové mléko určené ke zpracování na konzumaci (balené mléko, podmásli, vaječný likér, aj.);
- Class Milk II.: mléko např. na výrobu jogurtů, měkkých sýrů, zmrzlin;
- Class Milk III.: mléko na výrobu zejména tvrdých a tavených sýrů;
- Class Milk IV.: mléko na výrobu másla, sušeného odtučněného mléka, apod.

Nejvíce obchodované z uvedených kategorií jsou kontrakty na mléko III. a IV. skupiny. Výše tržních cen těchto kontraktů je odvozena právě od cen komodit, které jsou z daného mléka vyráběny. Obchodů s mlékem ale na burzách probíhá tak málo, že lze takto zjištěnou tržní cenu označit za **nedostatečně spolehlivou**. [10]

V obrázku číslo 17 je ukázán příklad vývoje průměrných cen syrového kravského mléka v USA, na Novém Zélandu a v Evropské unii počátkem ledna roku 2015. Hodnoty jsou uvedeny v eurech za 100 kg. Je možné pozorovat, že ceny sice nejsou totožné, ale vzájemně se ovlivňují a mají tendenci se k sobě přibližovat.

Obr. č. 17: Vývoj průměrných cen syrového kravského mléka

Zdroj: [19]

Trhy s mlékem a mléčnými produkty jsou často regulovány a intervenovány pověřenými státními organizacemi. Každá z těchto organizací je samostatnou jednotkou a rozhoduje se na základě podmínek daných pro svou oblast působnosti, případně zvolenou státní politikou. Proto jsou světově ceny mléka rozdílné a nebylo by vhodné aplikovat je bez ohledu na místo prodeje.

Dokonce i standardy uvádějí, že reálná hodnota mléka by měla být odvozena od tržních cen hlavního (nejvýhodnějšího) trhu v „*místní oblasti*“. [31, s. B1831]

Tržní ceny této komodity tudíž nebyly dále zkoumány. Důvodem je tedy fakt, že u mléka nelze stanovit tržní cenu převzatou z komoditní burzy, jež by **dostatečně vystihovala jeho skutečnou hodnotu**. Rozhodnutí o použití konkrétních tržních cen ale závisí na jednotlivých podnikatelských subjektech. Pokud by se některý z nich rozhodl převzít kótovanou cenu z burzy a následně ji upravit dle svých potřeb a charakteristik, bylo by možné použít i tuto cenu k určení výše reálné hodnoty mléka.

V ČR je regulace trhu s mléčnými produkty svěřena do rukou Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF). Ten shromažďuje informace o prodaném a nakoupeném mléku za určité období a provádí případné intervence v tržní ceně této komodity.

Dodávky syrového kravského mléka dle statistik vydaných fondem za prosinec 2015 přesáhly 246 tisíc tun a přímo prodáno bylo 1 131,7 tun mléka. Průměrná tržní cena byla na prosinec 2015 vyhlášena ve výši 7,58 Kč. Vzhledem k tomu, že jsou tržní ceny stanovené fondem počítány z průměru nákupů a prodejů od velkého množství subjektů, dalo by se říci, že tato cena je v souladu definicí hlavního trhu uvedené v IFRS 13. [38]

Farmy v Americe např. podobně jako v ČR stanovují ceny svého produkovaného mléka nejčastěji na základě týdenních a měsíčních reportů vydávaných národním statistickým úřadem ve spolupráci s ministerstvem zemědělství. Tyto reporty také seskupují a průměrují ceny mléka obchodované mezi tržními subjekty v rámci minulých období a stanovují ceny mléka pro jednotlivé státy USA. Společnosti mají opět na výběr, zda pro získání fair value mléka použijí tyto ceny nebo ceny získané z komoditních burz. [9]

7 Analýza využití reálné hodnoty ve vybraném podnikatelském subjektu

V této části práce bude znázorněno využití různých výší tržních cen pro určení reálné hodnoty aktiv rostlinné výroby a živočišné výroby. Z oblasti rostlinné výroby je pomocí fair value oceňována zemědělská produkce v okamžiku sklizně. Pro ukázkou byly použity zkoumané plodiny z předchozí kapitoly – pšenice ozimá a řepka ozimá. V rámci živočišné výroby jsou pro ilustraci k bilančnímu dni přeceněny dojné a masné krávy.

7.1 Rostlinná výroba

Tržní ceny řepky a pšenice byly zjištěny na nalezených nejvíce aktivních burzách pro tyto položky, jedná se o skupinu CME Group (CBOT), International Exchange (ICE) a Euronext. Pro možnost porovnání s českým trhem byly také zjištěny tržní ceny obou komodit z Plodinové burzy Brno.

V níže uvedené tabulce č. 7 jsou znázorněny ceny z těchto regulovaných trhů. Vzhledem k tomu, že se produkce plodin oceňuje v době své sklizně, byly nalezeny tržní ceny pro tato období. Pro pšenici jsou zobrazeny ceny k počátku srpna 2015 a pro řepku, která je sklizena dříve, byly ceny zjištěny k počátku července 2015.

Tab. č. 7: Tržní ceny pšenice k 1. srpnu 2015

Burza	Název	Cena	Jednotka	CZK/t
CBOT	SRW wheat	516,20	USDc/bušl	4708,31
ICE Europe	Feed wheat	124,50	GBP/t	4584,34
Euronext	Milling wheat	187,00	EUR/t	5053,68
PBB	Pšenice ozimá	4262,83	CZK/t	4262,83
NCDEX	Wheat Delhi	1 497,00	INR/q	5617,64
Euronext	Rapeseed	398,50	EUR/t	10769,46
ICE Canada	Canola	525,60	CADc/t	9399,83
PBB	Řepka	9 759,13	CZK/t	9759,13
NCDEX	Rape Mustard	4 253,00	INR/q	15958,37

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Zobrazené tržní ceny pro pšenici i řepku dosahují vyšších hodnot, než ty určené při identifikaci hlavních trhů k 31. prosinci 2015. Důvodem je právě skutečnost, že v této době probíhala sklizeň obou plodin a byl tak zvýšený zájem o jejich směnu.

Během roku 2015 bylo oseto 1 014 hektarů půdy pšenicí ozimou a vypěstováno 6 084 tun této plodiny. Řepka byla zasetá na 610 hektarech a její produkce dosáhla 2 196 tun. V tabulce níže jsou pomocí zjištěných tržních cen přepočteny výše sklizené pšenice a řepky pro rok 2015. Veškeré údaje jsou uvedeny v tisících korunách.

Tab. č. 8: Aplikace zjištěných tržních cen na produkci pšenice a řepky

Položka	ZEAS	CBOT	ICE	Euronext	PBB
Pšenice	17 339,40	28 645,39	27 891,12	30 746,56	25 935,06
Řepka	19 766,20	19 766,20	23 649,74	20 642,03	21 431,05
613 Změna stavu výrobků	92 095,00	103 400,99	106 530,26	106 377,99	102 355,51

Zdroj: vlastní zpracování, 2016

Jak produkce pšenice, tak i produkce řepky jsou po sklizení v téměř plné výši odprodávány, proto nelze zjištěné reálné hodnoty těchto zemědělských plodin porovnávat s konečnými stavů z rozvahy či výkazu zisku a ztráty pro dané období. Pro ukázkou proto byl v tabulce č. 8 uveden kladný obrat výsledkového účtu 613, změna stavu výrobků, který byl zjištěn pouze v rámci polní rostlinné výroby pro rok 2015.

Lze si všimnout, že společnost ZEAS Puclice na ocenění své produkce používá mnohem nižší ceny než ty, které byly identifikovány na burzách. Skladová cena pšenice se pohybuje kolem hodnoty 3 tisíc korun, u řepky kolem 9 tisíc Kč. Důvodem je využití cen z místních aktivních trhů. Při porovnání s jednotlivými burzami se právě tržní ceny z české Plodinové burzy Brno nejvíce přibližují skutečnému ocenění ve společnosti.

7.2 Živočišná výroba

Ze skotu zařazeného do dlouhodobého majetku, jež má společnost ZEAS Puclice povinnost každoročně přeceňovat na reálnou hodnotu, byly vybrány mléčné a masné krávy. Do dospělých zvířat a jejich skupin jsou kromě zmíněných zařazeni také plemenní býci, jejichž tržní hodnota se odvíjí především od druhu, plemene či věku zvířete. Proto by pro ně nebylo vhodné použít kotované ceny ať už burzovní či mimoburzovní.

Porovnávají budou výše reálné hodnoty krav určené pomocí dvou různých tržních cen – ceny z burzy CME, jež obchoduje s futures na živý dobytek („Live cattle“) a ceny pravidelně udávané cenovými reporty, které zpracovává Státní zemědělský intervenční

fond. Tržní ceny z burzy CME byly zvoleny kvůli svému mezinárodnímu využití. Jedná se o nejvíce aktivní burzu pro trh s hovězím masem, dle které se orientuje nespočet chovatelů skotu.

Referenční tržní cenou byla zvolena cena vyhlášena SZIF k danému datu přecenění. Učiněno tak bylo především z toho důvodu, že jsou ceny ve společnosti ZEAS Puclice stanovovány stejně jako u rostlinné výroby prostřednictvím národních trhů (s úpravami dle potřeb společnosti). Tržní ceny zveřejněné fondem jim tak budou nejvíce odpovídat.

Tyto tržní ceny byly identifikovány k bilančnímu dni pro rok 2014, ke stejnému datu bylo také provedeno přecenění obou skupin krav. Potřebné údaje pro přecenění byly dostupné pouze z tohoto období.

Tab. č. 9: Stanovení výše reálné hodnoty u mléčných krav (v tis. Kč)

Položka	CME	SZIF
Očekávaný počet skotu	830 ks	830 ks
Dojivost	26,62 l/den	26,62 l/den
Prodej mléka	7 855	7 855
Průměrná tržní cena mléka	9,61 Kč	9,61 Kč
Tržby z prodeje mléka	75 490	75 490
Příchovky	442 ks	442 ks
Hmotnost telete	30 kg	30 kg
Úhyn telat	4,98%	4,98%
Cena příchovků	65,- Kč	65,- Kč
Příchovky celkem	1 597,32	1 597,32
Produkce hnoje	2 747,30	2 747,30
Prodej skotu na jatka	153 876 kg	153 876 kg
Tržní cena masa	46,138 Kč/kg	27,892 Kč/kg
Tržba z prodeje skotu	7 099,45	4 291,91
OČEKÁVANÉ VÝNOSY CELKEM	86 934,07	84 126,53
Očekávané krmné dny	296 111 dnů	296 111 dnů
Koeficient nákladů na krmný den	0,225	0,255
OČEKÁVANÉ NÁKLADY CELKEM	75 508,30	75 508,30
Rozdíl mezi výnosy a náklady	11 425,77	8 618,22
Produktivní věk dojnic	2,07 let	2,07 let
Reálná hodnota skotu	23 651,34	17 839,72

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů ZEAS Puclice

V tabulce č. 9 je uvedena zkrácená verze vnitropodnikové kalkulace používané ve společnosti k vypočítání výše reálné hodnoty mléčných krav. ZEAS Puclice používá pro stanovení reálné hodnoty kromě tržních cen také očekávané výše výnosů a nákladů

za nadcházející období. Zohledňovány jsou při výpočtu zejména krmné dny určené na jeden rok, očekávané množství skotu, očekávané množství prodaných kilogramů masa na jatka, doживost či budoucí příchovy telat. Nakonec je bráno v úvahu stáří celého stáda, pomocí něhož je zjištěna finální výše reálné hodnoty. Veškeré peněžní jednotky jsou v tabulce uvedeny v tis. Kč.

Tržní ceny se vztahují na 1kg masa v živém. Přepočítány byly z cen JUT (jatečně upraveného těla) za studena pomocí koeficientů uvedených v cenovém hlášení SZIF (pro krávy 1,94, jalovice 1,89, mladé býky 1,83). Rozdílnost těchto tržních cen je kromě oblasti, od níž jsou odvozeny, určena také kategorizací skotu. Na burze není odlišeno, zda se při prodeji jedná o krávu či býka, ceny vyhlášené SZIF jsou stanoveny pro následné skupiny skotu: býci, mladí býci, jalovice, krávy. Tržní cena výše uvedená je cenou krav.

Účetní hodnota krav produkujících mléko byla ve společnosti ZEAS Puclice k datu sestavení účetní závěrky 9 858 163 Kč. Protože jsou tyto krávy zařazeny do dlouhodobého majetku, jedná se z účetního hlediska o položku odepisovanou. Brutto hodnota krav dosahovala ke stejnému datu 15 332 660 Kč. Obě stanovené výše přecenění na reálnou hodnotu tyto částky přesáhly.

Vzniklý rozdíl mezi účetním oceněním a přeceněním na reálnou hodnotu je ve společnosti dle standardu IAS 41 účtován do výnosů (případně nákladů). V tomto případě by si tak společnost mohla např. při využití ceny z burzy CME navýšit výsledek hospodaření za dané období o více než 13 milionů korun.

Je však otázkou, zda toto přecenění dostatečně odpovídá skutečnému ocenění krav. Protože jsou přeceňovány mléčné krávy, k jejich prodeji na jatka dochází v pozdním, již neproduktivním věku, čemuž odpovídá také kvalita zpracovaného masa. Ta by tak neměla být porovnáвана např. s hovězím masem vyrobeným z mladších nebo krav masných.

V tabulce zobrazené níže je uveden obdobný postup přecenění, tentokrát pro skot chovaný na produkci masa, jehož má společnost téměř třikrát méně než mléčných krav. U masných krav je ze zřejmých důvodů při stanovení výše očekávaných výnosů vynechán přepočet doживnosti a produkce mléka, zohledněny jsou ale navíc odprodeje chovných zvířat a prodeje mladého skotu na jatka. Tržní cena těchto krav získaná

z cenového hlášení se odlišuje od tržní ceny mléčných krav, důvodem je rozdílná kategorizace skotu. Peněžní jednotky jsou v tabulce uvedené v tis. Kč.

Tab. č. 10: Stanovení reálné hodnoty u masných krav (v tis. Kč)

Položka	CME	SZIF
Očekávaný počet skotu	295 ks	295 ks
Příchovky	148 ks	148 ks
Úhyn telat	25,67%	25,67%
Hmotnost telete	30 kg	30 kg
Cena příchovků	65,- Kč	65,- Kč
Příchovky celkem	472,99	472,99
Prodej chovného skotu	1 261,08	1 261,08
Produkce hnoje	326,34	326,34
Prodej hovězí žír	5 648,55	5 648,55
Prodej skotu na jatka	43 470 kg	43 470 kg
Tržní cena masa	46,138 Kč/kg	35,077 Kč/kg
Tržba z prodeje skotu	2 005,59	1 524,79
OČEKÁVANÉ VÝNOSY CELKEM	9 714,54	9 233,75
Očekávané krmné dny	104 394 dnů	104 394 dnů
Koeficient nákladů na krmný den	3 117,50	3 117,50
OČEKÁVANÉ NÁKLADY CELKEM	4 857,50	4 857,50
Rozdíl mezi výnosy a náklady	4 857,04	4 376,25
Produktivní věk skotu	3,61 let	3,61 let
Reálná hodnota skotu	17 533,92	15 798,25

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů ZEAS Pučlice

Čistá hodnota těchto krav pro konec účetního období roku 2014 dosahovala 1 782 560 Kč. Brutto hodnota byla vyčíslena na 2 965 926 korun. Přecenění tak stejně jako u mléčných krav značně převyšuje výši stávajícího ocenění. Pokud by byly využity tržní ceny z Chicagské burzy, znamenalo by to navýšení výnosů společnosti o více než 15,5 milionu korun, dle cen SZIF o 1,5 milionu méně.

8 ZÁVĚR

Aplikace Mezinárodních standardů účetního výkaznictví na zemědělský podnikatelský subjekt je specifickou záležitostí v mnoha ohledech. V porovnání s právními předpisy České republiky se jedná zejména o možnost těchto společností využít oceňovací základny fair value – reálné hodnoty. Reálná hodnota je standardy přímo vyžadována na ocenění biologických aktiv a zemědělské produkce při prvotním ocenění, v případě biologických aktiv také na každoroční přecenění ke dni sestavení účetní závěrky.

Díky tomuto požadavku musejí společnosti podnikající v oblasti zemědělství ke dni ocenění jednotlivých aktiv nalézt tržní ceny, jež budou dále použity ke stanovení výše jejich reálné hodnoty. Konkrétní výše tržních cen musejí být převzaty z tzv. hlavního (nejvýznamnějšího) trhu pro tato aktiva. Než dojde k samotnému ocenění, je tak nutné tyto trhy pro zemědělské položky identifikovat.

Při hledání hlavních trhů by měla být brána v úvahu úroveň aktivity, jakou se na daném trhu s hledaným aktivem obchoduje. V rámci zemědělských produktů jsou však přednostně zohledňovány jejich charakteristické vlastnosti – např. plemena skotu či možné využití plodiny. Rozhodnutí, jaký trh bude prohlášen za hlavní, je plně v kompetenci společnosti. Může proto docházet k použití různých výší tržních cen u společností vyrábějící identická aktiva.

V předložené diplomové práci byl proto zkoumán postup stanovení výše reálné hodnoty, zejména pak identifikace hlavního trhu, který bude užíván pro vybraná aktiva. Výběr tohoto trhu je klíčovou záležitostí, protože se následně promítne nejen do účetní hodnoty sklizené zemědělské produkce a do hodnoty biologických aktiv, ale též do výsledku hospodaření společnosti. V případě přecenění k bilančnímu dni jsou totiž vykazované rozdíly z přecenění účtovány do výnosů (případně nákladů), a tak se toto přecenění zobrazí ve výkazu zisku a ztráty. Při oceňování pomocí fair value je tedy nutné uvažovat nad jejím vlivem na finanční situaci i výkonnost společnosti.

Dalo by se říci, že nejvhodnějším řešením by mohlo být určení takových hlavních trhů, na nichž se tržní ceny dlouhodobě pohybují na nejvyšší úrovni. Je ovšem také potřeba zvážit transparentnost takového ocenění, a zda by následná hodnota aktiv dostatečně vystihovala jejich skutečnou hodnotu. Volba hlavního trhu je tak nesnadnou záležitostí a měla by být učiněna rozvážně s přihlédnutím na všechny možné implikace.

9 SEZNAM TABULEK

<i>Tab. č. 1: Vývoj některých ukazatelů v letech 2013 – 2015 (v tis. Kč) .....</i>	<i>36</i>
<i>Tab. č. 2: Biologická aktiva a zemědělská produkce k 31. 12. 2015 (v tis. Kč) .....</i>	<i>38</i>
<i>Tab. č. 3: Krátkodobá živočišná aktiva k 31. 12. 2015 (v tis. Kč) .....</i>	<i>38</i>
<i>Tab. č. 4: Ceny pšenice na jednotlivých burzách k 31. prosinci 2015.....</i>	<i>49</i>
<i>Tab. č. 5: Ceny řepky a jejích odrůd na daných burzách .....</i>	<i>52</i>
<i>Tab. č. 6: Vývoj cen a množství prodaných futures pro dané komodity, CME.....</i>	<i>56</i>
<i>Tab. č. 7: Tržní ceny pšenice k 1. srpnu 2015 .....</i>	<i>60</i>
<i>Tab. č. 8: Aplikace zjištěných tržních cen na produkci pšenice a řepky.....</i>	<i>61</i>
<i>Tab. č. 9: Stanovení výše reálné hodnoty u mléčných krav (v tis. Kč) .....</i>	<i>62</i>
<i>Tab. č. 10: Stanovení reálné hodnoty u masných krav (v tis. Kč) .....</i>	<i>64</i>

10 SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. č. 1: Grafické zobrazení kombinovaného přecenění na fair value .....</i>	<i>19</i>
<i>Obr. č. 2: Proces stanovení fair value .....</i>	<i>25</i>
<i>Obr. č. 3: Hierarchie vstupů pro oceňovací techniky.....</i>	<i>29</i>
<i>Obr. č. 4: Vývoj některých tržeb z hlavní činnosti v letech 2013 – 2015.....</i>	<i>35</i>
<i>Obr. č. 5: Struktura biologických aktiv a zemědělské produkce.....</i>	<i>37</i>
<i>Obr. č. 6: Tržby produktů rostlinné výroby v roce 2015 .....</i>	<i>39</i>
<i>Obr. č. 7: Ukázka vývoje cen termínových kontraktů .....</i>	<i>42</i>
<i>Obr. č. 8: Vývoj počtu uzavřených termínových kontraktů v daných oblastech.....</i>	<i>44</i>
<i>Obr. č. 9: Světové burzy dle počtu obchodovaných futures kontraktů pro rok 2015.....</i>	<i>44</i>
<i>Obr. č. 10: Průměrná struktura termínových obchodů v roce 2015.....</i>	<i>45</i>
<i>Obr. č. 11: Průměrné denní množství futures obilovin pro dané měsíce, CME .....</i>	<i>50</i>
<i>Obr. č. 12: Vývoj ceny SRW pšenice od listopadu 2015 do února 2016, CBOT .....</i>	<i>51</i>
<i>Obr. č. 13: Cena řepky na přelomu roku 2015, Euronext .....</i>	<i>53</i>
<i>Obr. č. 14: Cena canoly k 31. prosinci 2015, ICE Canada.....</i>	<i>54</i>
<i>Obr. č. 15: Ukázka nabídky kontraktů pro „Feeder cattle“, CME .....</i>	<i>55</i>
<i>Obr. č. 16: Průměrné denní množství futures masa pro jednotlivé měsíce, CME.....</i>	<i>56</i>
<i>Obr. č. 17: Vývoj průměrných cen syrového kravského mléka.....</i>	<i>59</i>

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

US GAAP	Generally accepted accounting principles
IFRS	International financial reporting standards
IAS	International accounting standards
APEC	Asia-Pacific Economic Cooperation
NAFTA	North American Free Trade Agreement
EU	Evropská unie
ZÚ	Zákon o účetnictví
FIFO	First In First Out
SEC	Komise pro cenné papíry a burzy
FASB	Rada pro účetní standardy
IASC	Výbor pro mezinárodní účetní standardy
IASB	Rada pro mezinárodní účetní standardy
FIA	Futures Industry Association
CME	Chicago Mercantile Exchange
CBOT	Chicago Board of Trade
KBOT	Kansas City Board of Trade
ICE	Intercontinental Exchange
NDCEX	National Commodity & Derivates Exchange
BM&F	Bolsa de Mercadorias & Futuros
MATIF	Marché á Terme International de France
LIFFE	London International Financial Futures and Options Exchange
CZCE	Zhengzhou Commodity Exchange
SRW	Soft red winter wheat
HRW	Hard red winter wheat
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond

12 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ARGILÉS Josep, Josep GARCIA-BLANDON and Teresa MONLIAU. FV versus Historical cost-based valuation for biological assets: Predictability of financial information, *Spanish Accounting Review*, 2010, 14(2), ISSN 1138-4891.
- [2] 2015 Annual Survey: Global Derivatives Volume. *MarketVoice Magazine* [online]. 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://marketvoicemag.org/?q=content/2015-annual-survey-global-derivatives-volume>.
- [3] About Cattle-Exchange. *Cattle Exchange* [online]. 2015 [cit. 2016-04-12]. Dostupné z: <http://www.cattle-exchange.com/content/about-cattle-exchange>.
- [4] Application of Regulation S-X (17 CFR Part 210). *U.S. Securities and exchange commission*. [online]. 2016 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.ecfr.gov/cgi-bin/text-idx?SID=8e0ed509ccc65e983f9eca72ceb26753&node=17:3.0.1.1.8&rgn=div5>.
- [5] *Barchart.com - Commodity, stock and forex; quotes, charts & analysis* [online]. 2016 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.barchart.com/>
- [6] Beef Industry Futures: Feeder and Live Cattle. *Daniels Trading* [online]. 2012 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <https://www.danielstrading.com/market-analysis/2012/01/12/beef-industry-futures-feeder-and-live-cattle/>
- [7] CARDOVÁ, Zdenka, Oceňování majetku a závazků, Účetnictví v praxi. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 14(5). ISSN 1211-7307.
- [8] Cash Settled Live Cattle Futures. *BM&FBOVESPA - Serviços financeiros. Centro de negócios* [online]. 2015 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: http://www.bmfbovespa.com.br/en_us/products/listed-equities-and-derivatives/commodities/cash-settled-live-cattle-futures.htm
- [9] Class III milk price suffers as US cheese, butter stocks remain high. *Dairy Industry, Dairy Equipment, Milk Processing, Dairy Food, Milk Packaging* [online]. 2013 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <http://www.dairyreporter.com/Commodities/Class-III-milk-price-suffers-as-US-cheese-butter-stocks-remain-high>
- [10] *CME Group* [online]. 2011 [cit. 2016-04-02]. CBOT Exchange Volume Report - Monthly. Dostupné z <http://www.cmegroup.com/trading/agricultural/monthly-agricultural-review.html>
- [11] Contango Vs. Normal Backwardation. *Investopedia* [online]. 2016 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: http://www.investopedia.com/articles/07/contango_backwardation.asp
- [12] dReport. Deloitte: Deloitte Czech Republic. [online]. 1.12.2014 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <https://edu.deloitte.cz/cs/Content/Newsletters>.
- [13] dReport. *Deloitte: Deloitte Czech Republic*. [online]. 1.9.2011 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z: <https://edu.deloitte.cz/cs/Content/Newsletters>.

- [14] DVOŘÁKOVÁ, Dana, Carmen Giorgiana BONACI a Răzvan V MUSTAȚĂ. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS: praktické aplikace. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1950-1.
- [15] DVOŘÁKOVÁ, Dana. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0149-7.
- [16] DVOŘÁKOVÁ, DANA. Specifika účetnictví a oceňování v zemědělství. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-961-6.
- [17] *Euronext* [online]. 2016 [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: <https://www.euronext.com/>
- [18] Euronext rape meal, oil futures this year - The Western Producer. *The Western Producer - Canada's best source for agricultural news and information* [online]. 2014 [cit. 2016-04-12]. Dostupné z: <http://www.producer.com/daily/euronext-rape-meal-oil-futures-this-year/>
- [19] European Milk Market Observatory - Agriculture and Rural Development. *European Commission* [online]. 2016 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/agriculture/milk-market-observatory/latest-statistics/prices-margins_en.htm
- [20] FAF Home. Financial Accounting Standards Board. [online]. © 2016 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: <http://www.accountingfoundation.org/home>.
- [21] Fair Value Measurement. IFRS Foundation and the IASB. [online]. 21.11.2015 [cit. 2016-03-06]. Dostupné z: <http://www.ifrs.org/current-projects/iasb-projects/fair-value-measurement/Pages/fair-value-measurement.aspx>.
- [22] *FIA* [online]. 2016 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <https://fia.org/>
- [23] *Futures & Options Trading for Risk Management - CME Group* [online]. 2016 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <https://www.cmegroup.com/>
- [24] Futures Industry Association. *MarketsWiki* [online]. 2016 [cit. 2016-04-06]. Dostupné z: <http://www.marketswiki.com/wiki/FIA>
- [25] How to measure fair value. *ACCA Global*. [online]. 30.7.2014 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.accaglobal.com/in/en/discover/cpd-articles/corporate-reporting/measure-value.html>.
- [26] IASB. Discussion paper: *Fair Value Measurement Part 1 – Invitation to Comment and Relevant IFRS Guidance*. London: IASB, 2006.
- [27] *ICE* [online]. 2016 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <https://www.theice.com/index>
- [28] IFRS 13 Oceňování reálnou hodnotou. *CFO s.r.o.: vybrané otázky*. [online]. 4.3.2015 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.cfo.sk/articles/ifrs-13-ocenovanie-realnou-hodnotou-vyane-otazky#.VwDFqOaUzIW>.
- [29] IFRS 13. *IAS Plus: Fair Value Measurement*. [online]. [2015] [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.iasplus.com/en/standards/ifrs/ifrs13>
- [30] IFRS. *IFRS Foundation and the IASB: Acces the unaccompanied Standards*. [online]. [2016] [cit. 2016-03-06]. Dostupné z: <http://www.ifrs.org/IFRSs/Pages/IFRS.aspx>.

- [31] INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARDS BOARD. *International Financial Reporting Standards 2012*. London: IFRS Foundation Publications Department, 2012. ISBN 978-1-907877-45-2.
- [32] JÍLEK, Josef a Jitka SVOBODOVÁ. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví*. Praha: Grada Publishing a.s., 2012. ISBN 978-80-247-4255-7.
- [33] Komentář k §27, Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších právních předpisů
- [34] KOVANICOVÁ, Dana, Carmen Giorgia BONACI a Răzvan V MUSTAȚĂ. *Finanční účetnictví: aktuálně platné definice pojmů IFRS, překladový můstek z ČJ do AJ a zpět, vazby na jednotlivé IAS-IFRS*. Vyd. 4. aktualiz. Praha: Polygon, 2003. ISBN 80-727-3090-8.
- [35] KRUPOVÁ, Lenka, Dlouhodobý majetek podle IFRS – praktikum, *Účetnictví v praxi*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 14(7). ISSN 1211-7307.
- [36] KRUPOVÁ, Lenka, Návrh standardu Fair Value Measurement – Oceňování ve fair value, *Účetnictví v praxi*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, 13(9). ISSN 1211-7307.
- [37] MÁČE, Miroslav, Carmen Giorgia BONACI a Răzvan V MUSTAȚĂ. *Účetnictví a finanční řízení: aktuálně platné definice pojmů IFRS, překladový můstek z ČJ do AJ a zpět, vazby na jednotlivé IAS-IFRS*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4574-9.
- [38] Monitoring tržní produkce mléka. *Státní zemědělský intervenční fond*. [online]. 2016 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/monitoring-trhu-s-mlekem>
- [39] NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1606/2002 ze dne 19. července 2002 [online]. 2012 [cit. 2016-03-29]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=URISERV%3A126040>
- [40] NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 1255/2012 ze dne 11. prosince 2012 [online]. 2012 [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:360:0078:0144:CS:PDF>
- [41] OMIROS Georgiou, JACK Lisa. In pursuit of legitimacy: A history behind fair value accounting, *The British Accounting Review*, 2011, 43, ISSN 311-323.
- [42] PAUL Amanda, BURKS Eddy. Preparing for international financial reporting standards. *Troy University*, 2010.
- [43] PILAŘOVÁ, Ivana. Oceňování majetku a závazků v účetnictví. *Portál POHODA*. [online]. 19.3.2012 [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ocenovani-majetku-a-zavazku-v-ucetnictvi/>.
- [44] *Plodinová burza Brno* [online]. 2014 [cit. 2016-04-08]. Dostupné z: <http://www.pbb.cz/>
- [45] PROCHÁZKA, David. *Ekonomické dopady implementace IFRS v Evropě*. Vydání první. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2015. ISBN 978-80-245-2097-1.

- [46] Securities and Exchange Commission (SEC). 2007. *Acceptance from foreign private issuers of financial statements prepared in accordance with international financial reporting standards without reconciliation to U.S. GAAP*, RIN 3235-AJ 90, December 21. Washington, DC: SEC.
- [47] STROUHAL, Jiří a Martina KŘIVÁNKOVÁ. *Oceňování v účetnictví: praktické aplikace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-366-1.
- [48] STROUHAL, Jiří, Carmen Giorgia BONACI a Dumitru MATIS. *Crisis of FV measurement? Some defence of the Best of All Bad Measurement Bases*, *WSEAS Transactions on Business and Economics*, 2010, 7, ISSN 1109-9526.
- [49] STROUHAL, Jiří, Carmen Giorgia BONACI a Răzvan V MUSTAȚĂ. *International accounting practices: praktické aplikace*. 1. vyd. Prague: Oeconomica, 2014. ISBN 978-80-245-2040-7.
- [50] STROUHAL, Jiří, Carmen Giorgia BONACI a Răzvan V MUSTAȚĂ. *Slovník pojmů IFRS: aktuálně platné definice pojmů IFRS, překladový můstek z ČJ do AJ a zpět, vazby na jednotlivé IAS-IFRS*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-545-0.
- [51] ŠRÁMKOVÁ, Alice a Martina KŘIVÁNKOVÁ. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví: praktické aplikace*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Institut certifikace účetních, 2015. ISBN 978-80-86716-99-2.
- [52] Understanding the Canola Futures Contract. *Agriculture and Forestry: Ropin' The Web* [online]. 2015 [cit. 2016-04-12]. Dostupné z: [http://www1.agric.gov.ab.ca/\\$department/deptdocs.nsf/all/sis10948](http://www1.agric.gov.ab.ca/$department/deptdocs.nsf/all/sis10948)
- [53] VAŠEK, Libor, Rozšíření IFRS o nové standardy, *Účetnictví v praxi*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 15(7). ISSN 1211-7307.
- [54] Vnitřní materiály společnosti ZEAS Puclice, a.s.
- [55] Vyhláška č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů.
- [56] Winter wheat in Minnesota: Small Grains Production: University of Minnesota Extension. *University of Minnesota Extension* [online]. 2016 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.extension.umn.edu/agriculture/small-grains/production-guides-and-cropping-systems/winter-wheat-in-minnesota/>
- [57] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších právních předpisů
- [58] ŽÁROVÁ, Marcela. Could New Accounting Directive Improve European Financial Reporting?, *European Financial and Accounting Journal*. Prague, 2013, 8(2),4-6., ISSN 1805-4846.

13 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Seznam platných standardů IAS/IFRS v roce 2015

Příloha B: Rozvaha v plném rozsahu 2015

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty 2015

Příloha D: Seznam světových komoditních burz dle kontinentů

Příloha E: Seznam světových burz seřazených dle uzavřených futures

Příloha F: Použité měnové kurzy a převody jednotek

Příloha A:

IFRS	IAS	IFRIC	SIC
Preface	IAS 1	IFRIC 1	SIC 7
	Presentation of Financial Statements	Changes in Existing Decommissioning, Restoration and Similar Liabilities	Introduction of the Euro
Framework	IAS 2	IFRIC 2	SIC 10
	Inventories	Members' Shares in Co-operative Entities and Similar Instruments	Government Assistance—No Specific Relation to Operating Activities
IFRS 1	IAS 7	IFRIC 5	SIC 25
First-time Adoption of International Financial Reporting Standards	Statement of Cash Flow	Rights to Interests arising from Decommissioning, Restoration and Environmental Rehabilitation Funds	Income Taxes—Changes in the Tax Status of an Entity or its Shareholders
IFRS 2	IAS 8	IFRIC 6	SIC 29
Share-based Payment	Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors	Liabilities arising from Participating in a Specific Market—Waste Electrical and Electronic Equipment	Disclosure—Service Concession Arrangements
IFRS 3	IAS 10	IFRIC 7	SIC 32
Business Combinations	Events after the Reporting Period	Applying the Restatement Approach under IAS 29	Intangible Assets—Website Costs
IFRS 4	IAS 12	IFRIC 10	
Insurance Contracts	Income Taxes	Interim Financial Reporting and Impairment	
IFRS 5	IAS 16	IFRIC 12	
Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations	Property, Plant and Equipment	Service Concession Arrangements	
IFRS 6	IAS 19	IFRIC 14	
Exploration for and Evaluation of Mineral Resources	Employee Benefits	IAS 19—The Limit on a Defined Benefit Asset, Minimum Funding Requirements and their Interaction	
IFRS 7	IAS 20	IFRIC 16	
Financial Instruments: Disclosures	Accounting for Government Grants and Disclosure of Government Assistance	Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation	
IFRS 8	IAS 21	IFRIC 17	

Operating Segments	The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates	Distributions of Non-cash Assets to Owners	
IFRS 9	IAS 23	IFRIC 19	
Financial Instruments	Borrowing Costs	Extinguishing Financial Liabilities with Equity Instruments	
IFRS 10	IAS 24	IFRIC 20	
Consolidated Financial Statements	Related Party Disclosure	Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine	
IFRS 11	IAS 26	IFRIC 21	
Joint Arrangements	Accounting and Reporting by Retirement Benefit Plans	Levies	
IFRS 12	IAS 27		
Disclosure of Interest in Other Entities	Separate Financial Statements		
IFRS 13	IAS 28		
Fair Value Measurement	Investments in Associates and Joint Ventures		
IFRS 14	IAS 29		
Regulatory Deferral Accounts	Financial Reporting in Hyperinflationary Economies		
IFRS 15	IAS 32		
Revenue from Contracts with Customers	Financial Instruments: Presentation		
IFRS 16	IAS 33		
Leases	Earnings per Share		
	IAS 34		
	Interim Financial Reporting		
	IAS 36		
	Impairment of Assets		
	IAS 37		
	Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets		
	IAS 38		
	Intangible Assets		
	IAS 39		
	Financial Instruments: Recognition and Measurement		
	IAS 40		
	Investment Property		
	IAS 41		
	Agriculture		

Příloha B:

ROZVAHA v plném rozsahu

Obchodní firma nebo
jiný název účetní jednotky
ZEAS Puclice a.s.

Ke dni **31.12.2015**
(v celých tisících Kč)

Minimální závazný výčet informací podle
vyhlášky č. 500/2002 Sb., 469/2008 Sb.,
413/2011 Sb.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Účetní jednotka doručí účetní závěrku
současně s doručením daňového přiznání
za daň z příjmu 1x příslušnému finančnímu
úřadu

Puclice 99
34561 Puclice

Rok	Měsíc	IČO
2015	12	00115592

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. Období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63) = ř. 67	001	530484	-210696	319788	261185
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	393766	-198128	195638	144693
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	004	0	0	0	0
B. I.	1. Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0
	2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0	0
	3. Software	007	0	0	0	0
	4. Ocenitelná práva	008	0	0	0	0
	5. Goodwill (+/-)	009	0	0	0	0
	6. Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	0	0	0	0
	7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	013	379742	-198128	181614	134620
B. II.	1. Pozemky	014	42522	0	42522	34148
	2. Stavby	015	113925	-74641	39284	41345
	3. Samostatně hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	016	148308	-105273	43035	37550
	4. Pěstitelské celky trvalých porostů	017	0	0	0	0
	5. Dospělá zvířata a jejich skupiny	018	32124	-18214	13910	11915
	6. Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	0	0	0	0
	7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	42863	0	42863	9662
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	0	0	0
	9. Ocenovací rozdíl k nabytému majetku (+/-)	022	0	0	0	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023	14024	0	14024	10073
B. III.	1. Podíly - ovládaná osoba	024	4807	0	4807	756
	2. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025	779	0	779	779
	3. Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	0	0	0	0
	4. Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv	027	8000	0	8000	8000
	5. Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	438	0	438	538
	6. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0	0
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	031	135686	-12568	123118	115752
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	032	82739	0	82739	86848
C. I.	1. Materiál	033	5054	0	5054	5024
	2. Nedokončená výroba a polotovary	034	23084	0	23084	22566
	3. Výrobky	035	28115	0	28115	34611
	4. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036	26486	0	26486	24647
	5. Zboží	037	0	0	0	0
	6. Poskytnuté zálohy na zásoby	038	0	0	0	0

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. Období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (f. 40 až 47)	039	0	0	0	0
C. II.	1. Pohledávky z obchodních vztahů	040	0	0	0	0
	2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	041	0	0	0	0
	3. Pohledávky - podstatný vliv	042	0	0	0	0
	4. Pohledávky za společníky	043	0	0	0	0
	5. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044	0	0	0	0
	6. Dohadné účty aktivní	045	0	0	0	0
	7. Jiné pohledávky	046	0	0	0	0
	8. Odložená daňová pohledávka	047	0	0	0	0
C. III.	Krátkodobé pohledávky (f. 49 až 57)	048	52169	-12568	39601	28455
C. III.	1. Pohledávky z obchodních vztahů	049	21201	-7926	13275	15555
	2. Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	050	0	0	0	0
	3. Pohledávky - podstatný vliv	051	0	0	0	0
	4. Pohledávky za společníky	052	0	0	0	0
	5. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053	0	0	0	0
	6. Stát - daňové pohledávky	054	5567	0	5567	6529
	7. Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	1243	0	1243	226
	8. Dohadné účty aktivní	056	19467	0	19467	6081
	9. Jiné pohledávky	057	4691	-4642	49	64
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (f. 59 až 62)	058	778	0	778	449
C. IV.	1. Peníze	059	47	0	47	47
	2. Účty v bankách	060	731	0	731	402
	3. Krátkodobé cenné papíry a podíly	061	0	0	0	0
	4. Pohřozovaný krátkodobý finanční majetek	062	0	0	0	0
D.	Časové rozlišení (f. 64 + 65 + 66)	063	1032	0	1032	740
D. I.	1. Náklady příštích období	064	793	0	793	375
	2. Komplexní náklady příštích období	065	0	0	0	0
	3. Příjmy příštích období	066	239	0	239	365

Označení a	PASIVA b	Číslo řádku c	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
			1	2
	PASIVA CELKEM (f. 68 + 89 + 122) = f. 001	67	319788	261185
A.	Vlastní kapitál (f. 69 + 73 + 80 + 83 + 87)	68	162378	167617
A. I.	Základní kapitál (f. 70 až 72)	69	62661	62661
A. I.	1. Základní kapitál	70	62661	62661
	2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	71	0	0
	3. Změny základního kapitálu (+/-)	72	0	0
A. II.	Kapitálové fondy (f. 74 až 79)	73	14405	10353
A. II.	1. Ážio	74	0	0
	2. Ostatní kapitálové fondy	75	10355	10355
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	76	4050	-2
	4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)	77	0	0
	5. Rozdíly z přeměn obchodních korporací	78	0	0
	6. Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	79	0	0
A. III.	Fondy ze zisku (f. 81 + 82)	80	64876	65688
A. III.	1. Rezervní fond	81	35291	35291
	2. Statutární a ostatní fondy	82	29585	30397
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (f. 84 až 86)	83	27656	14447
A. IV.	1. Nerozdělený zisk minulých let	84	28915	14447
	2. Neuhrazená ztráta minulých let (-)	85	0	0

3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let	86	-1259	0
A. V.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-) (řádek**výkazy zisku a ztráty)	87	-7220	14468
A.V.2.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku	88	0	0
B.	Cizí zdroje (f. 90 + 95 + 106 + 118)	89	157213	93391
B. I.	Rezervy (f. 91 až 94)	90	2114	1695
B. I.	1. Rezervy podle zvláštních právních předpisů	91	0	0
	2. Rezerva na důchody a podobné závazky	92	0	0
	3. Rezerva na daň z příjmů	93	0	0
	4. Ostatní rezervy	94	2114	1695
B. II.	Dlouhodobé závazky (f. 96 až 105)	95	19070	13860
B. II.	1. Závazky z obchodních vztahů	96	0	0
	2. Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	97	0	0
	3. Závazky - podstatný vliv	98	0	0
	4. Závazky ke společníkům	99	0	678
	5. Dlouhodobé přijaté zálohy	100	0	0
	6. Vydané dluhopisy	101	0	0
	7. Dlouhodobé směnky k úhradě	102	0	0
	8. Dohadné účty pasivní	103	0	0
	9. Jiné závazky	104	16412	8530
	10. Odložený daňový závazek	105	2658	4652

Označení	PASIVA	Číslo řádku	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	1	2
B. III.	Krátkodobé závazky (f. 107 až 117)	106	100623	71602
B. III.	1. Závazky z obchodních vztahů	107	38751	23991
	2. Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	108	51021	33643
	3. Závazky - podstatný vliv	109	0	0
	4. Závazky ke společníkům	110	0	0
	5. Závazky k zaměstnancům	111	2004	1658
	6. Závazky za sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	112	1208	950
	7. Stát - daňové závazky a dotace	113	322	3837
	8. Krátkodobé přijaté zálohy	114	0	0
	9. Vydané dluhopisy	115	0	0
	10. Dohadné účty pasivní	116	568	2425
	11. Jiné závazky	117	6749	5098
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (f. 119 až 121)	118	35406	6234
B. IV.	1. Bankovní úvěry dlouhodobé	119	29131	3059
	2. Krátkodobé bankovní úvěry	120	6275	3175
	3. Krátkodobé finanční výpomoci	121	0	0
C.	Časové rozlišení (f. 123 až 124)	122	197	177
C. I.	1. Výdaje příštích období	123	197	177
	2. Výnosy příštích období	124	0	0

Příloha C:

Obchodní firma nebo
jiný název účetní jednotky
ZEAS Puclice a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Puclice 99
34561 Puclice

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Minimální závazný výčet
informací podle vyhlášky č.
500/2002 Sb

Ke dni 31.12.2015
(v tisících Kč)

Účetní jednotka doručí účetní
závěrku současně s doručením
daňového přiznání za daň z
příjmu 1× příslušnému fin. Úřadu

Rok	Měsíc	IČO
2015	12	00115592

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	0	0
A.	Náklady vynaložené na prodej zboží	02	0	0
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	0	0
II.	Výkony (ř. 05 + 06 + 07)	04	151518	187029
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	142848	166296
II. 2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	-4134	8194
II. 3.	Aktivace	07	12804	12539
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	133050	145617
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	94383	104703
B. 2.	Služby	10	38667	40914
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	18468	41412
C.	Osobní náklady	12	37531	38871
C. 1.	Mzdové náklady	13	26128	27720
C. 2.	Odměny členů orgánů a obchodní korporace	14	1484	1083
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	9149	9472
C. 4.	Sociální náklady	16	770	596
D.	Daně a poplatky	17	2171	2151
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	21781	19116
III.	tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	4269	3156
III. 1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	4224	3036
III. 2.	Tržby z prodeje materiálu	21	45	120
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23 + 24)	22	2538	2308
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	2481	2170
F. 2	Prodaný materiál	24	57	138
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období (+/-)	25	-3190	1146
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	39697	40880
H.	Ostatní provozní náklady	27	9606	3339
V.	Převod provozních výnosů	28	0	0
I.	Převod provozních nákladů	29	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření [ř. 11-12-17-18+19-22-(+/-25)+26-27+(-28)-(-29)]	30	-8003	18517

Označení a	T E X T b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 33 až 36)	33	0	0
VII. 1.	Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34	0	0
VII. 2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35	0	0
VII. 3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0	0
K.	Náklady finančního majetku	38	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti (+/-)	41	0	0
X.	Výnosové úroky	42	382	394
N.	Nákladové úroky	43	1820	1586
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	577	759
O.	Ostatní finanční náklady	45	207	176
XII.	Převod finančních výnosů	46	0	0
P.	Převod finančních nákladů	47	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření $\{[(\text{ř. } 31 - 32 + 33 + 37 - 38 + 39 - 40 - (+/-) 41) + 42 - 43 + 44 - 45 + (-46) - (-47)]\}$	48	-1068	-609
Q.	Daň z příjmu za běžnou činnost	49	-1851	3440
Q. 1.	- splatná	50	143	3262
Q.2.	- odložená	51	-1994	178
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	-7220	14468
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0	0
R.	Mimořádné náklady	54	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0	0
S. 1.	- splatná	56	0	0
S. 2.	- odložená	57	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 - 55)	58	0	0
W.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníků (+/-)	59	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	-7220	14468
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	61	-9071	17908

Příloha D:

Evropa

APX-ENDEX	APX-ENDEX	Amsterdam, Netherlands	Energy
Trieste Commodity Exchange	BMTS	Trieste, Italy	Agricultural
Commodity Exchange Bratislava, JSC	CEB	Bratislava, Slovakia	Agricultural, Emissions, Diamonds
Climex	CLIMEX	Amsterdam, Netherlands	Emissions
Deutsche Börse/Eurex	DBAG/EUREX	Frankfurt, Deutschland	Agricultural, Metals, ETCs
European Climate Exchange	ECX	London, UK	Emissions
European Energy Exchange	EEX	Leipzig, Deutschland	Power, Natural gas, Emissions, Coal
Energy Exchange Austria	EXAA	Vienna, Austria	Energy, Emissions
Commodities Investment Exchange	COINVEX	London, England	Oil, Gas, Mining, Renewable energy
Integrated Nano-Science & Commodity Exchange	INSCX	United Kingdom	Nanomaterials
London Commodity Exchange	LCE	London, UK	Agricultural
Nasdaq Commodities		Oslo, Norway	Power, Natural gas, Emissions, Iron ore
Nord Pool Spot		Oslo, Norway	Power, Energy
NYSE Liffe - ICE Europe	LIFFE	Europe	Agricultural
London Metal Exchange	LME	London, UK	Metals, Plastics
Power Exchange Centra Europe	PXE	Prague, Czech Republic	Power
Plodínová burza Brno	PBB	Czech Republic	
Komoditní burza Praha		Czech Republic	
Marché á Terme International de France (Euronext)	MATIF	Paris	Agricultural, Metals

Amerika

Brazilian Mercantile and Futures Exchange	BMF	São Paulo, Brazil	Agricultural
Chicago Board of Trade (CME Group)	CBOT	Chicago, US	Agricultural, Metals, Ethanol
Chicago Mercantile Exchange (CME Group)	CME	Chicago, US	Meats, Financial
Chicago Climate Exchange	CCX	Chicago, US	Emissions
Flett Exchange		Jersey City, US	Environmental
HedgeStreet Exchange		California, US	Energy, Metals
HoustonStreet Exchange		New Hampshire, US	Crude Oil, Destillates
Intercontinental Exchange	ICE	Atlanta, US	Agricultural, Energy, Emissions, Biofuels
Kansas City Board of Trade	KCBT	Kansas City, US	Agricultural
Memphis Cotton Exchange		Memphis, US	Agricultural

Mercado a Término de Buenos Aires	MATba	Buenos Aires, Argentina	Agricultural
Mercado a Término de Rosario	ROFEX	Rosario, Argentina	Agricultural, Financial
Minneapolis Grain Exchange	MGEX	Minneapolis, US	Agricultural
Nadex Exchange		Chicago, US	Energy, Metals
New York Mercantile Exchange (CME Group)	NYMEX	New York, US	Energy, Metals
ICE Futures Canada	ICE	Winnipeg	
U.S. Futures Exchange	USFE	Chicago, US	Energy

Asie

Manila Commodity Exchange	MCX	Manila Philippines	Agricultural, Financial, Energy, Metals
International Commodity Exchange Kazakhstan		Almaty Kazakhstan	Agricultural, Minerals, Metals, Oil products, Petrochemicals
Agricultural Futures Exchange of Thailand	AFET	Bangkok Thailand	Agricultural
Bursa Malaysia	MDEX	Malaysia	Biofuels
Cambodian Mercantile Exchange	CMEX	Phnom Penh, Cambodia	Agricultural, Energy, Metals, Rubber
Central Japan Commodity Exchange		Nagoya, Japan	Energy, Metal, Rubber
Chittagong Tea Auction		Chittagong, Bangladesh	Tea
Dalian Commodity Exchange	DCE	Dalian, China	Agricultural
Dubai Mercantile Exchange	DME	Dubai	Energy
Dubai Gold & Commodities Exchange	DGCX	Dubai	Metals
Hong Kong Mercantile Exchange	HKMEX	Hong Kong	Metals
Indonesia Commodity and Derivatives Exchange	ICDX	Indonesia, Jakarta	Agricultural, Metals
Iran Energy Exchange	IRENEX	Tehran, Iran	Energy, Crude oil, Petroleum, Coal
Iran Mercantile Exchange	IME	Tehran, Iran	Agricultural, Oil products, Petrochemicals, Energy
Jakarta Futures Exchange	JFX	Jakarta, Indonesia	Agricultural, Metals, Olein, CPO, Coal, Rubber
Kansai Commodities Exchange	KANEX	Osaka, Japan	Agricultural
Commodities & Metal Exchange Nepal Ltd.	COMEN	Nepal	Metals
National Spot Exchange Limited	NSEL	Mumbai, India	
Nepal Derivative Exchange Limited	NDEX	Kathmandu, Nepal	Agricultural, Metals, Energy
Mercantile Exchange Nepal Limited	MEX	Kathmandu, Nepal	Agricultural, Bullion, Metals, Energy
Derivative and Commodity Exchange Nepal Ltd.	DCX	Kathmandu, Nepal	Agricultural, Bullion, Metals, Energy
Nepal Spot Exchange Limited	NSE	Kathmandu, Nepal	Agricultural, Bullion
Indian Commodity Exchange Limited	ICEX	India	Agricultural, Metals, Energy
Multi Commodity Exchange	MCX	India	Agricultural, Metals, Energy

National Commodity and Derivatives Exchange	NCDEX	India	Agricultural, Metals, Energy
National Multi-Commodity Exchange of India Ltd	NMCE	India	Agricultural, Metals
Chamber of Commerce, Hapur	COC	India	Agricultural
Ace Derivatives & Commodity Exchange Ltd.	ACE	India	Agricultural
Bhatinda Om & Oil Exchange Ltd.	BOOE	India	Agricultural
Universal Commodity Exchange	UCX	India	Agricultural, Energy, Metals
Pakistan Mercantile Exchange	PMEX	Pakistan	Agricultural, Metals, Crude oil
Shanghai Futures Exchange		Shanghai, China	Metals, Rubber, Petrochemicals
Shanghai Gold Exchange		Shanghai, China	Metals
Singapore Commodity Exchange	SICOM	Singapore	Agricultural, Rubber
Singapore Mercantile Exchange	SMX	Singapore	Agricultural, Metals, Energy
Uzbek Commodity Exchange	UZEX	Tashkent, Uzbekistan	Agricultural, Metals, Crude oil products, chemicals, LPG
Tokyo Commodity Exchange	TOCOM	Tokyo, Japan	Agricultural, Energy, Metals
Tokyo Grain Exchange	TGE	Tokyo, Japan	Agricultural
Zhengzhou Commodity Exchange	CZCE	Zhengzhou, China	Agricultural, PTA
Vietnam Commodity Exchange	VNX	Ho Chi Minh city, Vietnam	Coffe, Rubber, Steel
Buon Ma Thuot Coffee Exchange Center	BCEC	Buon Ma Thuot, Vietnam	Coffe
Mongolian Agricultural Commodity Exchange	MCE	Ulaanbaatar city, Mongolia	Agricultural

Afrika

Africa Mercantile Exchange	AfMX	Nairobi, Kenya	Agricultural, Energy
Egyptian Commodities Exchange	EGYCOM EX	Cairo, Egypt	Agricultural, Energy
Nairobi Coffe Exchange	NCE	Nairobi, Kenya	Coffee
Ethiopia Commodity Exchange	ECX	Addis Ababa, Ethiopia	Agricultural
East Africa Exchange	EAX	Kigali, Rwanda	Agricultural
Agricultural Commodity Exchange for Africa	ACE	Lilongwe, Malawi	
Auction Holding Commodity Exchange	AHCX	Lilongwe, Malawi	Agricultural
Mercantile Exchange of Madagascar ¹	MEX	Antananarivo, Madagascar	Agricultural, Energy, Metals
Bourse Africa		Ebene City, Mauritius	Metals
South African Futures Exchange	JSE	Sandton, South Africa	Agricultural
Abuja Securities and Commodity Exchange	ASCE	Abuja, Nigeria	Agricultural

Příloha E:

	Burza	Led-Pros 2015	Led-Pros 2014	% změna
1	CME Group	3 531 760 591	3 442 770 984	2,6%
2	National Stock Exchange of India	3 031 892 784	1 880 363 732	61,2%
3	Eurex	2 272 445 891	2 097 975 470	8,3%
4	Intercontinental Exchange	1 998 810 416	2 215 559 295	-9,8%
5	Moscow Exchange	1 659 441 584	1 413 222 196	17,4%
6	BM&FBovespa	1 358 592 857	1 420 479 205	-4,4%
7	CBOE Holdings	1 173 934 104	1 325 391 523	-11,4%
8	Dalian Commodity Exchange	1 116 323 375	769 637 041	45,0%
9	Zhengzhou Commodity Exchange	1 070 335 606	676 343 283	58,3%
10	Shanghai Futures Exchange	1 050 494 146	842 294 223	24,7%
11	Nasdaq	1 045 646 992	1 147 450 449	-8,9%
12	Korea Exchange	794 935 326	677 765 128	17,3%
13	BSE	614 894 523	754 992 572	-18,6%
14	JSE Securities Exchange	488 515 433	299 742 584	63,0%
15	BATS Exchange	397 881 184	201 985 667	97,0%
16	Japan Exchange	361 459 935	309 732 384	16,7%
17	Hong Kong Exchanges & Clearing	359 364 547	319 590 751	12,4%
18	China Financial Futures Exchange	321 590 923	217 581 145	47,8%
19	Taiwan Futures Exchange	264 495 660	202 411 093	30,7%
20	Miami International Securities Exchange	252 605 427	134 535 972	87,8%
21	ASX	234 181 853	244 070 858	-4,1%
22	Multi Commodity Exchange of India	216 346 961	133 751 848	61,8%
23	Singapore Exchange	183 871 004	120 398 338	52,7%
24	TMX Group	179 940 613	168 474 076	6,8%
25	Euronext	135 515 683	144 058 876	-5,9%
26	Borsa Istanbul	88 880 168	58 703 465	51,4%
27	Rosario Futures Exchange	73 870 916	65 187 932	13,3%
28	Tel-Aviv Stock Exchange	66 054 567	64 052 496	3,1%
29	Metropolitan Stock Exchange of India Ltd	57 994 099	124 245 938	-53,3%
30	Tokyo Financial Exchange	48 986 442	40 900 523	19,8%
31	London Stock Exchange Group	#REF!	50 492 691	#REF!
32	Thailand Futures Exchange	48 538 899	36 021 150	34,8%
33	MEFF	47 819 205	56 304 885	-15,1%
34	National Commodity & Derivatives Exchange	29 545 534	30 141 298	-2,0%
35	Tokyo Commodity Exchange	24 399 068	21 856 063	11,6%
36	Mexican Derivatives Exchange	16 987 688	29 913 972	-43,2%
37	Athens Derivatives Exchange	14 653 105	10 798 988	35,7%
38	Dubai Gold & Commodities Exchange	14 505 316	11 789 063	23,0%
39	Malaysia Derivatives Exchange	14 060 527	12 313 490	14,2%
40	Oslo Stock Exchange	13 718 702	16 038 013	-14,5%

41	OneChicago	11 714 015	10 907 977	7,4%
42	CEE Stock Exchange Group	8 603 376	7 631 540	12,7%
43	Pakistan Mercantile Exchange ****	8 477 834	3 776 229	124,5%
44	Warsaw Stock Exchange	8 205 097	9 480 839	-13,5%
45	North American Derivatives Exchange	5 809 225	3 691 287	57,4%
46	Minneapolis Grain Exchange	2 315 186	2 177 740	6,3%
47	New Zealand Futures Exchange	1 811 241	1 138 576	59,1%
48	Dubai Mercantile Exchange	1 709 888	2 119 936	-19,3%
49	Bolsa de Valores de Colombia	1 048 199	941 620	11,3%
50	Eris Exchange	660 462	489 305	35,0%
51	Indonesia Commodity & Derivatives Exchange	575 896	691 238	-16,7%
52	Osaka Dojima Commodity Exchange	412 875	309 874	33,2%
53	Mercado a Termino de Buenos Aires	245 318	236 759	3,6%
54	ELX Futures	177	0	NA

Příloha F:

Název měny	Kurz	Korun českých
Argentinské peso	ARS/CZK	1,9050
Americký dolar	USD/CZK	24,8240
Australský dolar	AUD/CZK	18,1420
Britská libra	GBP/CZK	36,8220
Brazilský real	BRL/CZK	6,2700
Čínský juan	CNY/CZK	3,8240
Euro	EUR/CZK	27,0250
Indická rupie	INR/CZK	0,3752
Kanadský dolar	CAD/CZK	17,8840
Indonéská rupie	IDR/CZK	0,0018
Jihoafrický rand	ZAR/CZK	1,5940

Jednotky	Hodnota
Bušl/t pšenice	0,0272
Bušl/t kukuřice	0,0254
Libra/kg	0,4536
Krátká tuna/libra	2000
Krátká tuna/t	0,9070
Dlouhá tuna/libra	2205
Metrák(q)/t	0,1000
Arroba/t	0,0115
5 000 bušlů =	136,080 tun
50 000 liber =	22,6796 tun
40 000 liber =	18,1437 tun
330 arrobas =	3,8000 tun

ABSTRAKT

ČERVENÁ, Lucie. *Pojetí reálné hodnoty ve finančním účetnictví*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická, Západočeská univerzita v Plzni, 72 s., 2016.

Klíčová slova: IAS/IFRS, reálná hodnota, oceňování, IFRS 13, IAS 41, tržní cena, hlavní trh, zemědělství

Předložená diplomová práce se zabývá reálnou hodnotou definovanou Mezinárodními standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS. Teoretická část práce poskytuje podklad pro porozumění oceňování v rámci těchto standardů a zároveň jeho porovnání s oceňováním v účetnictví vedeným dle českých právních předpisů.

V praktické části práce je zkoumáno možné použití reálné hodnoty v konkrétním zemědělském subjektu při oceňování a přeceňování biologických aktiv společně se zemědělskou produkcí. Důraz je kladen na identifikaci hlavního trhu pro vybraná aktiva z rostlinné a živočišné výroby. Na různých výších nalezených tržních cen je poté ilustrováno využití této reálné hodnoty. Na závěr je posouzen vliv těchto tržních cen převzatých z rozdílných hlavních trhů.

ABSTRACT

ČERVENÁ, Lucie. *The concept of fair value in financial accounting*. Diploma thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 72 p., 2016

Key words: IAS/IFRS, fair value, measurement, IFRS 13, IAS 41, quoted price, principal market, agriculture

This diploma thesis is focused on the fair value and fair value measurement as defined in the International Financial Reporting Standards IAS/IFRS. In the theoretical part the issue of IFRS measurement as general is explained and comparison with measurement used in czech accounting is conducted.

The practical part is focused on the process of determination the fair value of biological assets and agricultural produce in particular agricultural enterprise. Analysed is the use of various determined principal markets and how can their quoted prices be exploited. In the end the impact of different quoted prices based on chosen principal (most advantageous) markets is assessed and summarised.